

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

MULRONEY OBIECUJE ECHU
POLSKA UZYSKA
DUŻĄ POMOC KANADY
Reportaż TABLE 1

TRADING CO. (CANADA) LTD.

**ATRAKCYJNE CENY!
NAJWYŻSZA JAKOŚĆ!
GWARANCJA!
BEZ CŁA!**

POLECA Z OFERTY "PEWEXU" I "BALTONY"

- * PACZKI ŻYWNOŚCIOWE, KOSMETYCZNE, ZABAWKI
- * TELEWIZORY KOLOROWE, MAGNETOWIDY, ZESTAWY STEREO, DYKTAFONY, GŁOŚNIKI, RADIA SAMOCHODOWE
- * ZAMRAŻARKI, LODÓWKI, PRALKI, ZMYWARKI DO NACZYŃ, KUCHNIE ELEKTR., MIKROFALOWE, ROBOTY KUCHENNE, ETC.
- * PRZYCZEPY SAMOCHODOWE, PIŁY SPALINOWE

**WIELKANOC WKRÓTCE - ZLECENIE PEKAO
UMILI ŚWIĄTECZNY NASTRÓJ**

PRZEKAZY PIENIĘŻNE NA OPROCENTOWANE KONTA WALUTOWE
GOTÓWKA W US I KANADYJSKICH DOLARACH

RZETELNIE OBSŁUŻY I ZLECENIE PRZYJMIE PERSONEL BIURA:

PEKAO TRADING CO. (Canada) LTD.

1610 BLOOR ST. WEST, TORONTO, ONT. M6P 1A7

Na linii kolejki podziemnej między stacjami: Keele i Dundas W.

TEL. 588-1414

Godziny urzędowania: dni powszednie: 9:00 do 18:00

soboty: 9:00 do 15:30

lub

UPOWAŻNIONY PRZEDSTAWICIEL PEKAO

ECHO
NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

WYDAWCY: Grażyna i Zbigniew Farmus

redaktor naczelny: Grażyna Farmus

REDAKTORZY:

Zbigniew Farmus	- Świat, Kanada
Leszek Szaruga	- Z dystansu
Rafał Marszałek	- Listy z Piasków
Karolina Jankowska	- Czytane między ... Lektury nieobojętne
dr Zofia Bończa	- Poradnia zaufania
dr Krzysztof Ostaszewski	- Pokochać kapitalizm
dr Lidia Dobosz	- Zdrowie
Halina Baranowska	- Życie nie umierać
Ewa Rewkowska	- Echo poleca, brydż
Elżbieta Wolska	- Polak nie zginie

WSPÓLPRACUJĄ:

Wiesława Czapińska (Polska)
prof. dr Ewa Brantley
dr Tadeusz Prus
Wacław Liebert
Adam Tomaszewski
Iwona Majewska
Wojciech Wojnarowicz
Janusz Pietrus
S.Cech
Krzysztof Krzysztoforski
Andrzej Stawicki
Nina Geysztor-Zawirska
Maciej Kurowicki
Bogusław Rzepecki
Lech Jamka (RFN)
Marek Gaszyński (Polska)
Jan Rulewski (Polska)
Andrzej Kobos
Typesetting: Olimpia Orlewicz
Przedstawiciel działu reklamy: Krzysztof Drożdż
Druk: Związkowiec, okładka: Futura Graphics

SPIS TREŚCI

	Naszym zdaniem.....	2
	Dobry koniec dyktatury	
	Gra na niebieskiej	
	maszynie	
	Litwa pierwsza	3
	Świat	4
	Kanada	6
	Polska	8
	Przyjaciele z Legnicy ...	12
	Już oni nas obronią	13
	Z dystansu	14
	Sułtan czeka	16
	"Babie lato"	20
	Sport	22
	Życie nie umierać	27
	Do Polski na emeryturę	
	Zdrowie	29
	Krzyżówka	30
	Kto się urodził	32
	Kalendarzyk	33
	Polak nie zginie	34
	Bajka dla dzieci	
	na kartce do wycięcia	
	i kolorowania	35

L.Moczulski
L.Szaruga
J.Walc (PWA)
W.Liebert

H.Baranowska

L.Dobosz

E.Wolska

OKŁADKA I:

Czyżby Dzień Kobiet?
Mila Mulronej i Grażyna Farmus
podczas spotkania 8 marca w Toronto
Foto: Canadian Political News and Life

Wiadomości z Polski podajemy głównie za RWE, RFI, agencjami zachodnimi, Gazetą Wyborczą, wydawnictwami drugiego obiegu, prasą polską i emigracyjną oraz własnymi korespondentami w kraju.

Wiadomości z Polski podajemy głównie RWE, RFI, agencjami zachodnimi, Gazetą Wyborczą, wydawnictwami drugiego obiegu, prasą polską i emigracyjną oraz własnymi korespondentami w kraju.

ADRES	51A Thistle Down Blvd. Rexdale, Ont. M9V 4A6, Canada
POCZTOWY:	TEL. (416) 747-6034, FAX: (416) 748 8046
ADVERTISEMENT:	\$7 per column, Special: minimum 3 months' display (12 issues) 1 col. 1 1/2 inch \$75.00, 2 col. - 1 1/2 inches \$ 150.00, 2 col. - 3 inches: \$ 290.00, photo extra \$ 5.00, Full page special rate \$ 200.00, half page \$130.00, back cover \$450, in. cover \$250 Special: ALL SMALL ADS FREE
SUBSCRIPTION	półroczna \$ 25.00, roczna \$ 50.00, dla nowo przybyłych bezpłatnych 12 numerów,
PRENUMERATA:	zagraniczna półroczna 25.00 \$US, roczna 50.00 \$US, lotnicza 100% więcej. Prenumerata dostarczana na pocztę w każdy czwartek. Second Class Registration Number 7631 Postage Paid At Toronto

DOBRY KONIEC DYKTATURY

Generał Augusto Pinochet był i jest ulubionym chłopczykiem prasy światowej do bicia. Dyktator, prawicowiec, stał na czele wspomaganego przez CIA zamachu stanu przeciwko prezydentowi Allende. Skupia jak gdyby wszystko to, co potrzebne jest postępowym, liberalnym, itp. dziennikarzom do znęcania się.

Jest jasne, że Pinochet czystych rąk mieć nie może. Jak by się nie liczyło pewna liczba osób zniknęła bez śladu. Żyją do dzisiaj ludzie torturowani w jego więzieniach. Jak by nie było rzeczywiście był dyktatorem. Ale pewne sprawy o Pinochecie trzeba powiedzieć jasno.

Pinochet nie zniszczył wolności, ani demokracji w Chile. Na długo przed jego zamachem zostały one zlikwidowane przez prosowieckich komunistów chilijskich. Tylko dzięki temu mógł wygrać wybory prezydenckie miłośnik ZSSR marksista Allende.

Zamach stanu, który przeprowadził Pinochet nie wpełchnął Chile w epokę brunatnej dyktatury. Pinochet nie był faszystą.

Stan wojenny, który wprowadził zapobiegł przekształceniu Chile w państwo totalitarne typu sowieckiego, ratując społeczeństwo przed czerwonym terrorem i kryzysem gospodarczym właściwym tego typu tworem.

17 lat prezydentury Pinocheta okazało się dyktaturą oświeconą. Pinochet umożliwił Chile osiągnięcie zupełnie przyzwoitego rozwoju gospodarczego, a społeczeństwu wysokiej jak na standardy Ameryki Południowej jakości życia.

Co najważniejsze Pinochet umożliwił Chile przekształcenie się w wolne, demokratyczne państwo - idąc dalej w tym względzie niż Franco - bo jeszcze za swego życia.

Jaruzelskiego nie należy zestawiać z Pinochetem. Stan wojenny, który wprowadził w 1973 Pinochet był skierowany przeciwko komunistom po-

pieranym przez ZSSR i Kubę. Stan wojenny wprowadzony przez Jaruzelskiego w 1981 roku w Polsce, był wprowadzony z polecenia ZSSR po to, aby komunistów ochronić. Pinochet

uratował Chile przed katastrofą polityczną, gospodarczą i społeczną. Jaruzelski wpędził Polskę w kryzys nie mający sobie równych w jej dziejach. ŚWIATOWIT

GRA NA NIEBIESKIEJ MASZYNIE

Kanadyjskie partie polityczne szukają nowej formy przywództwa i jego wyłaniania. Federalna Partia Liberalna wybierze nowego przywódcę 23 czerwca 1990 roku w Calgary.

Partia Konserwatywna w prowincji Ontario przeżywała ostatnio kryzys przywódczy i zdecydowała się na wybory 12 maja 1990 roku. Torysi wprowadzili system 1 głosujący na 1 głos, czyli wybory bezpośrednie unikając walki pomiędzy delegatami silnych i słabszych ośrodków miast i prowincji. Zamiast kosztownej wysyłki delegatów na konferencje, co jest zawsze kością niezgody, wybory będą odbywały się w PC w okręgach bezpośrednio. Oznacza to przesunięcie znaczenia poszczególnych ludzi i ich szans kariery politycznej na decyzje lokalne, na dynamikę poszczególnych okręgów "ridings". Jest to znakomita szansa dla mniejszościowych grup etnicznych do włączenia się i stopniowego zmienienia tradycyjnej niebieskiej maszyny wyborczej. Jest to również szansa dla Polaków na bezpośrednie uczestniczenie w życiu politycznym Kanady, tworzenia własnych reprezentacji, wyłaniania przyszłych posłów polskiego pochodzenia. Jeżeli ktoś zastanawiał się kiedyś nad bardziej aktywnym życiem politycznym może spróbować zdobyć nowe doświadczenie. Jeśli ktoś zapisze się do P.C. przed 18 marca może być zgodnie z nowymi przepisami wyborcą nowego lidera tej partii w prowincji Ontario.

Jak zostać członkiem? Wystarczy zadzwonić na numer 1-800-567-VOTE by dowiedzieć się w jakim okręgu wyborczym się znajdujemy. Członkiem

partii mogą być osoby mające powyżej 14 lat, niekoniecznie obywatele Kanadyjczy, ale bezwzględnie posiadający stały pobyt. W zbliżających się wyborach - oczywiście mieszkający w Ontario. Składki partyjne są niewielkie - wynoszą ok. \$10 i nie one są zapewne przeszkodą, że tak mało Polaków bierze udział w życiu politycznym nowego kraju.

Decydującą rolę odgrywa niechęć do partii politycznej, symbolu, znanej z kraju totalitarnej struktury, ucieczka w życie osobiste na emigracji, trudności językowe, uprzedzenia do biurokratów w anglosaskim wydaniu. Wielu Polaków nie wie, że partie polityczne stwarzają im legalne drogi kariery, stanowią szansę nowych kontaktów, przełamania bariery kulturowej i poznania bliżej kraju. Wiele nacji w Kanadzie pojęło tę szansę i wykorzystuje je dla swych celów. Istotne jest także to, że wybrana partia nie wiąże rąk. Wielu ludzi zmienia tu ugrupowania polityczne w zależności od przekonania czy oceny działania aparatu. Działalność w partii nie jest stygmatem, jest formą aktywnego poparcia określonej polityki wewnętrznej, określonej osoby czy koncepcji.

Dobrze by było, by Polacy o poglądach zbliżonych do konserwatywnych, liberalnych, czy NDP odnaleźli się w swoich okręgach i utworzyli nieformalne polskie kluby. Mogą się z nich wyłonić przyszłe tak wymarzone przez lata, polskie lobby. Dla sympatyków konserwatystów w Ontario szansa ta wyłania się przed 18 marca.

M.M.

Prezydent Republiki Litwy
Vytautas Landsbergis

11 marca Rada Najwyższa Litwy uchwaliła deklarację niepodległości Litwy oraz przyjęła inne akty prawne, dotyczące państwowości litewskiej. Za deklaracją niepodległości głosowało 124 deputowanych, 6 wstrzymało się od głosowania, przeciwko nie głosował nikt. Rada zmieniła jednogłośnie nazwę kraju na Republikę Litwy. Z poprzedniej nazwy usunięto słowa "sowiecka" i "socjalistyczna". Rada uznała, że konstytucja ZSSR nie obejmuje więcej Republiki Litwy, która opiera się odtąd o deklarację niepodległości z 1918 roku, wznowioną przez deklarację niepodległości z 11 marca. Rada Najwyższa Republiki Litwy wezwała wojska sowieckie i KGB do opuszczenia Litwy. Zwróciła się także do Litwinów służących w sowieckich siłach zbrojnych poza terytorium Litwy o powrót do ojczyzny, a do ZSSR o umożliwienie im powrotu. Po uchwaleniu deklaracji niepodległości deputowani odśpiewali hymn litewski i rozpostarli trójkolorową flagę Litwy. Rada Najwyższa wybrała także prezydenta Litwy. Został nim 57-letni profesor muzyki Vytautas Landsbergis, który znaczną przewagą głosów pokonał dotychczasowego prezydenta i I sekretarza litewskiej partii komunistycznej Algirdasa Brazauskasa. Landsbergis jest przywódcą ugrupowania Sajudis, które w niedawnych wolnych wyborach zdobyło 2/3 deputowanych do Rady Najwyższej. Prezydent Landsbergis oświadczył, że Litwa jest obecnie wolna i zaapelował do

LITWA PIERWSZA

świata o braterską solidarność i poparcie. Podkreślił, że deklaracja niepodległości nie jest wymierzona w żadne państwo. Wyraził nadzieję, że USA oraz inne państwa uznają Republikę Litwy. Sprawą kluczową - powiedział - jest podjęcie z Moskwą negocjacji. Być może wybór Gorbaczowa na prezydenta ZSSR ułatwi sprawę.

Szef partii i państwa sowieckiego M.Gorbaczow powiedział w Radzie Najwyższej ZSSR, że deklaracja niepodległości Litwy jest krokiem nielegalnym, godzącym w interesy wszystkich narodowości ZSSR i całego kraju. Podkreślił, że Prezydium Rady Najwyższej ZSSR i Zgromadzenie Deputowanych Ludowych rozważa sprawę i proponują rozwiązanie. Członek biura politycznego Jegor Ligaczow (uchodzący za przedstawiciela betonu) powiedział, iż próba secesji Litwy jest prowokacją z zadaniem spowodowania awantury wewnętrznej, ale czołgi nie pomogą - "jesteśmy już wystarczająco rozsądni, aby nie powtórzyć poprzednich błędów!". Rzecznik sowieckiego ministerstwa spraw zagranicznych G.Gierasimow ostrzegł państwa zachodnie przed uznaniem Litwy. Naraziłoby to - jego zdaniem - międzynarodowe traktaty oraz zagroziłoby procesowi reform w ZSSR. Były dowódca wojsk sowieckich w Afganistanie generał Gromow wyraził ubolewanie z powodu kroku Litwy, ale oświadczył, że ZSSR jako cywilizowany kraj wykluca interwencję militarną. Deputowany litewski do Rady

Najwyższej ZSSR Algimantis Cekuolis jeden z przywódców Sajudisu, wyraził rozczarowanie z powodu wyczekującej postawy Zachodu. Państwa zachodnie - stwierdził Cekuolis - zamiast uznać Litwę, wyczekują co zrobi Gorbaczow.

Rzecznik Białego Domu M.Fitzwater oświadczył, że Stany Zjednoczone wywrą nacisk na ZSSR, aby uszanował wolę narodu litewskiego. Przypomniał, że Stany Zjednoczone nigdy nie uznały przymusowego włączenia Litwy, Estonii i Łotwy do ZSSR w 1940 roku. USA zawsze popierały prawo narodów bałtyckich do pokojowego samostanowienia. Kanada oraz inne kraje członkowskie NATO również nie uznały aneksji republik bałtyckich przez ZSSR (o stanowisku Kanady wobec Litwy szerzej piszemy na str. 6).

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej po zapoznaniu się z faktem, iż parlament Litwy uchwalił deklarację niepodległości oraz przyjął inne akty prawne, dotyczące państwowości litewskiej, wydał oświadczenie, w którym popiera samostanowienie narodów łącznie z krokami prowadzącymi do ustanowienia niezawisłości i niepodległości państwowej. Oświadczenie stwierdza, że Polska pragnie oprzeć swe stosunki z Litwą na zasadach dobrosąsiedzkich. Jednocześnie rząd polski wyraził przekonanie, że wszelkie zmiany państwowe w Europie Środkowo-Wschodniej dokonają się na drodze pokojowej z poszanowaniem suwerenności tej części kontynentu europejskiego.

NA ALARM PRZECIW NIETOLERANCJI

We Wrocławiu, jak doniosła "Gazeta Wyborcza", świętujący uwolnienie Mandeli studenci Afrykańscy zostali pobici przez grupy skinów. Za co? Zapewne po pierwsze za to, że są czarni, po drugie zaś za to, że świętowali z okazji dobiegającej końca w RPA epoki jawnego rasizmu. To, oczywiście, tylko domysły, lecz w świetle moich osobistych doświadczeń, nie są to domysły bezzasadne. Wydarzenie to potwierdza jedynie narastającą w kraju - czy szerzej, bo także i poza krajem, wśród Polaków na całym świecie - falę nietolerancji, szowinizmu, a w tym wypadku nawet rasizmu. **Nieźle jak na naród, który rzeczywiście może się poszczycić wspaniałym okresem historii, gdy w odróżnieniu od całego ówczesnego świata nie było w Polsce "polowań na czarownice" i płonąjących stosów. Pytanie "co się z nami stało?" zaczyna dziś brzmieć coraz bardziej dramatycznie. Ze wzoru tolerancji stajemy się bowiem społeczeństwem coraz bardziej wobec wszelkich "innych" agresywnym i nietolerancyjnym.**

Być może nie należy sprawy pobicia Afrykańczyków wyolbrzymiać. Być może nie należy przywiązywać zbyt wielkiej wagi do określeń, jakimi Polacy niemal wszędzie obrzucają innych: takich epitetów, jak "czarnuch", "szuwaks", "brudas", "negatyw", "asfalt", "popapraniec", "zółtek", itd. - można z tego ułożyć zupełnie niezły słownik wyrazów określających współczesną polską tożsamość. Do tego należy, oczywiście, dodać także i antysemityzm, którego wymiar i funkcje stanowiąc mogą temat całkiem poważnej rozprawy doktorskiej czy habilitacyjnej: nie tak dawno jeszcze nasi młodzi narodowcy sprzedawali w warszawskim kościele antysemitickie broszurki, zaś dziś, bardziej delikatnie, jeden z przywódców kolejnego ugrupowania narodowego (naliczyłem już dziewięć

ugrupowań postępujących się tym określeniem) powiedział w wywiadzie radiowym, że nie wolno dopuścić do tego, by Polska została wyprzedana w ręce Niemców i - tu na chwilę zawieszenie głosu - "międzynarodowego kapitału": wyobrażam sobie, co ten pan mówi na zebraniach organizacyjnych, gdzie nie przeszkadza mikrofon i poczucie - jeszcze istniejące - przyzwoitości.

Przykłady podobnych postaw można mnożyć. Niedawno jeszcze, gdy w małych miastach pojawiali się długowłosi młodzi ludzie, byli oni obrzucani nie tylko wyzwiskami, lecz także i kamieniami: świetny opis tego typu postaw dał w jednym ze swych opowiadań Kazimierz Orłoś. Podobnie było i z innymi "innymi". Mnie zresztą wystarczą moje doświadczenia berlińskie, gdzie z ust Polaków słyszę, gdy rodak zobaczy opalającą się w parku dziewczynę (jest to tu przyjęte i nie wywołuje w tubylcach specjalnego zdziwienia), że to przecież "kurwa" i że jak to ona "taka jej mać" śmie dzieciom pokazywać - i tu określenie bardzo dosadne. To samo w odniesieniu do tych wszystkich "popaprańców", którzy malują sobie włosy czy chodzą niekonwencjonalnie ubrani. "Za dużo tu demokracji" usłyszałem kiedyś i wcale mnie to specjalnie nie zdziwiło.

To daleko nie wszystko. Miałem ostatnio okazję poznać badania dotyczące postaw Polaków wobec wszelkich "inności" seksualnych. Zwłaszcza wobec homoseksualizmu w obu jego odmianach. Poniżej "zбочzenia" się tego nie określa. Ludzie ci, gdy wyjdzie na jaw starannie i nie bez powodu skrywana "patologia", nie mają w naszym kraju życia: są obłożeni kłatwą, szykanowani, pędzeni na dziesiątki rozmaitych sposobów. Ich życie staje się piekłem, z którego jedyne wyjście widzą często w samobójstwie. I trzeba przy-

znać, że w tym wszystkim zupełnie straszną rolę potrafią odegrać niektórzy księża - nie mówię o Kościele, gdyż to byłoby nieprawdą, jednakże, zwłaszcza w prowincjonalnych miasteczkach czy na wsiach księża potrafią i w tej materii zupełnie nieźle namieszać. Kłębujące się kołtuństwo i groźna agresja i w tej dziedzinie dochodzą do głosu.

Ostatnio doszła jeszcze jedna, zupełnie już przerażająca sprawa. Jest nią stosunek do ludzi chorych na AIDS. I tego "świństwa" Polak ścierpieć nie może, zaś gdyby mu na to pozwolono, goniłby nieszczęśników wywijając kłonicą ile wlezie. Miałem wątpliwą przyjemność wysłuchania kilku radiowych reportaży temu problemowi poświęconych. Cienia współczucia czy choćby próby zrozumienia. Jeden wielki wrzask, że nie pozwoli się "tym świntuchom" mieszkać w pobliżu normalnych, "przyzwoitych" ludzi. W głosach, zwłaszcza w głosach ostro podnieconych, możliwość ogłoszenia swych racji kobiet, słychać było wyłącznie nienawiść. I strach przed czymś, czego się nie rozumie.

Sprawa ma wymiar o tyle groźny, że przecież tym razem "innym" może stać się każdy z nas - i to przecież nie na skutek "zбочzonych" praktyk seksualnych czy nadużywania narkotyków, lecz za sprawą przetoczenia krwi czy zgoła przypadku. Ta sprawa wykazuje, że nasilająca się nietolerancja i agresja może skierować się w końcu przeciw nam samym, że zamyka się jakieś koło zbiorowego obłądzenia. I to już jest sprawa, której lekceważyć i nie dostrzegać nie można.

Nie chodzi wyłącznie o stosunek do chorych na AIDS, lecz w ogóle do ludzi w jakiś sposób od nas się odróżniających. Jeśli w nich będziemy widzieli zagrożenie, staniemy się tym samym groźni dla siebie. Zamkniemy się w zaklętym kręgu nienawiści i fałszywej

moralności, która dyktuje następujące powiedzonka: "Ja tam nie jestem rasista, ale "asfalt" ma być na swoim miejscu".

Drukowany ostatnio w "Die Zeit" reportaż z Polski przynosi powtórzony za warszawskim rozmówcą autora dowcip: "Kogo byś powiesił najpierw - Rosjanina czy Niemca? - Rosjanina: najpierw obowiązek, a potem przyjemność". Strasznie śmieszne, prawda? Podobnie jak ten dowcip: "By zlikwidować skutki komunizmu w Polsce, należy - głosi recepta - pomalować tory na biało i wypędzić wszystkich Żydów. Zdumiony rodak pyta: - No dobrze, ale co da malowanie torów na biało?" I tak dalej - tą serią można ciągnąć bez końca. Niemal wszystkie dowcipy mówiące o tym, że Polak leci samolotem z innymi nacjami kończy się nieodmiennie tym, że jest od nich mądrzejszy, sprytniejszy i wspanialszy. To też - myślę o dowcipach - jakiś obraz naszego stosunku do innych.

Oczywiście - na poziomie dowcipów nie ma co mówić o niebezpieczeństwie. Natomiast rzeczywiście groźną są już takie występy i popisy nietolerancji jak w warszawskim "Studio oświetlonym" w telewizji, audycji tym razem poświęconej mniejszościom narodowym, w której dano - dali oczywiście uczestnicy

programu, mniej lub bardziej przypadkowi - koncert nietolerancji i nienawiści. I czas już najwyższy - tak mi się przynajmniej wydaje - nie tylko o tym otwarcie mówić, ale głośno krzyknąć na alarm. Zwłaszcza w tej sytuacji, gdy nie mający dobrego słowa dla innych Polacy domagają się od świata wyłącznie komplementów, zrozumienia, pieniędzy i Bóg wie czego jeszcze.

Tu już głupota graniczy ze śmiesznością, która zabija. To wybujałe mniemanie, iż "nam się należy", jest drugą stroną naszego stosunku do innych. Nam się jednak nic nie należy poza tym, co sami sobie wypracujemy, na co zasłużymy nie w wymiarze historycznym, lecz współczesnym. Za to, że byliśmy ofiarą drugiej wojny nie należy się dostojnie nic. Ani za rozbiory. Ani za Kościuszkę i Puławskiego w Ameryce. I tak dalej. Ale należy się nam za to, jacy jesteśmy dzisiaj. I nie łudźmy się, że oszołomiony "Solidarnością" i Wałęsą z Matką Boską w klapie świat nie dostrzeże - prędzej czy później - naszej nietolerancji. Czas jakiś będzie ją tłumaczył kompleksami "tych biednych Polaków". Później przestanie rozumieć wybaczając. Już przestaje. Już dla wielu Polak staje się synonimem prowincjonalnej pretensjonalności, ciemno-

grodu i małości. I nic nie pomogą wielkie nazwiska wybitnych twórców, teologów, naukowców czy sportowców. Co najwyżej będą traktowani jako wyjątki, a nie jako "przedstawiciele narodu".

Czas najwyższy, byśmy się zobaczyli takimi jacy naprawdę jesteśmy, a nie takimi, jakimi byśmy się sami chcieli widzieć. Nic nie pomoże powoływanie się na "tradycyjną polską tolerancję", gdy ją ona jest współcześnie - każdy widzi. Jeśli chcemy być szanowani, musimy się nauczyć szanować innych. I to możliwie najprędzej. Bez tego staniemy się nie tylko "chorym człowiekiem Europy", lecz po prostu pośmiewiskiem całego świata. I nic nie pomoże nasze święte oburzenie oraz niewzruszona katolicka moralność, którą rzekomo wyznajemy.

Nie twierdzą, że zjawiska które tu opisuję, dotyczą wszystkich Polaków. Na pewno nie. Jednakże stają się coraz ostrzej widoczne. I - niestety - taka to już prawidłowość, świat będzie nas osądzał nie za sukcesy, lecz za wady. Te bowiem lepiej widać.

LESZEK SZARUGA

KRISZNY NA WROCLAWSKIM RYNKU
FOTO MACIEJ KUROWICKI, 1989

Przedstawiciel PWA na Kanadę pan KSW podesłał nam znakomity kasek z tego znakomitego pisma - felieton-sprawozdanie szydęrcze pana Walca o dyskusji na temat wymiany kadry dyplomatycznej w polskich placówkach. Nie mogliśmy powstrzymać się przed przedrukiem.

A SUŁTAN CZEKA ...

- Czy przybył poseł Lechistanu? - dopytuje się ciągle coraz bardziej zniecierpliwiony sułtan, ale wezyr ma stałe tę samą odpowiedź: - Nie, o najświetlejszy, dalej jest tylko ambasador peerelu.

W tej sto sprawie, a ściślej w sprawie obsady personalnej ambasadorów kulturalnych i ośrodków kultury polskiej za granicą, odbyło się 10 lutego w gmachu Sejmu wspólne posiedzenie sejmowych komisji kultury i spraw zagranicznych, zwołane z inicjatywy prof. Geremka, który komisji spraw zagranicznych prezyduje. Oprócz posłów przybyli wiceminister Makarczyk i dyrektor Departamentu Kultury Karczewski z MSZ, nie przybył natomiast nikt z Ministerstwa Kultury, przy czym zaraz na wstępie pos. Małachowski zakłopotany min. Starzewskiego, oświadczając, że poprzedniego dnia Starzewski sam mu o posiedzeniu przypomniał. Prof. Geremek ze srogą miną polecił wszystko to zaprotokołować.

Otwierając obrady określił sytuację jako dramatyczną, i stwierdził, że polskie placówki dyplomatyczne obsadzone swoimi dotychczasowymi pracownikami nie są instrumentami polityki nowego państwa polskiego. Następnie zabrał głos przewodniczący sejmowej komisji kultury, Andrzej Łapicki, i powiedział, że w ciągu trzydziestu kilku lat kontaktów z polskimi placówkami kulturalnymi za granicą, zarówno ambasadami jak ośrodkami czy instytucjami kultury, nie spotkał ani jednego kompetentnego pracownika, a najprawdopodobniej ostatnim kompetentnym polskim attache kulturalnym był Czesław Miłosz (Waszyngton, 1945-1950).

Min. Makarczyk z MSZ. postawił sprawę twardo: wymiany personelu peerelowskiego na przedstawicieli

Rzeczypospolitej nie będzie się dokonywać ani szybko, ani tym bardziej globalnie. Wszystkie decyzje muszą być dojrzałe, tego wymaga od nas - zdaniem min. Makarczyka - cywilizacja. Nie mówił wprawdzie jaka, ale miało się rozumieć, że zachodnia, a może i nawet wręcz chrześcijańska. Nikt, nawet obecny na sali popularny poseł Marek Jurek, nie polemizował z tą śmiałą tezą. Minister mówił, że nie można ludzi z placówek odwoływać nagle, że trzeba im zawsze dać co najmniej parę miesięcy, aby mogli kończyć to, co zaczęli i pomału likwidować swoje sprawy. Poinformował, że będzie się powoływać Rady składające się z polskich emigrantów, które będą miały współpracować z polskimi placówkami kulturalnymi. Nie odniósł się do wątpliwości posłów, czy takie rady będą gotowe współpracować z dotychczasowym personelem.

Ujawnił trzy zmiany personalne na stanowiskach dyrektorów polskich ośrodków kulturalnych: do Sztokholmu pojedzie Tomasz Jastruń, do Bratysławy Marian Grzeźczak, zaś kierownikiem placówki w Paryżu będzie mieszkający tam Bogusław Sonik. Na placówkę moskiewską, którą kierował do tej pory Stanisław Mikulski, brak na razie kandydata. Generalnie dyrektorami ośrodków i instytucji kultury polskiej za granicą będzie się mianować ludzi kultury lub nauki, natomiast ambasady obsadzone będą przez urzędników.

Dyskusja rozwinęła się dwutorowo: posłowie OKP podawali przykłady niekompetencji dotychczasowego personelu (np. pos. Braun opowiadał, jak podczas pobytu w Hiszpanii chciał się spotkać z przedstawicielami miejscowej prasy katolickiej, a polski attache prasowy długo ich szukał, aż wreszcie znalazł w książce telefonicznej), zaś

przedstawiciele innych klubów koncentrowali się na problemie "braku środków", czasami wchodząc w interesujące szczegóły - np. pos. Borawska (b. PZPR) oświadczyła, że niemożliwa jest praca kulturalna, gdy np. w ośrodku w Paryżu brak wzorów laleczek regionalnych w ludowych strojach, co stwierdziła osobiście. Pos. Skubis (PSL "O") krytykował prof. Geremka za zawężanie problematyki do obsady kadrowej, podczas gdy naprawdę ważne jest wożenie za granicę Cepelii, zespołów regionalnych i młodzieżowych, a także przedstawicieli sejmowej komisji kultury.

Pos. Urbańska (b. PZPR) zaprotestowała przeciw potępieniu w czambuł dotychczasowego personelu dyplomatyczno-kulturalno-partijnego, motywując, iż przykro jej tego słuchać, w co zresztą wszyscy uwierzyli. Uskrzydłona zrozumieniem sali posłanka zarecytowała Asnyka:

*Ale nie deptacie przeszłości ołtarzy,
Choć macie nowe, doskonalsze wzniesić,
Na nich się jeszcze święty ogień żarzy
I miłość ludzka stoi tam na straży
I wy winniście im cześć!*

Dokonawszy recytacji zaapelowała, aby skończyć z wysyłaniem za granicę artystów kabaretowych, co o tyle współgrało z cytowanym wnioskiem pos. Skubisa, że stało się dla wszystkich jasne, iż zaden artysta kabaretowy nie osiągnie takiego efektu jak pos. Urbańska mówiąca słowami poety o świętym ogniu, ołtarzach przeszłości i miłości ludzkiej w kontekście decyzji o odwołaniu Albina Siwaka z posady attache kulturalnego Rzeczypospolitej.

Kiedy posłowie już sobie trochę pogwarzyli, zabrał głos dyrektor Karczewski z MSZ, dyplomata wytrawny (chwalił się, że pracował jeszcze z hr. Brezą,

którego z ostatniej placówki odwołano ćwierć wieku temu), który i w tym roku przygotował założenia naszej polityki kulturalnej za granicą i to zupełnie nowe, bo do Chopina, Curie-Skłodowskiej i Cepelii dołączył 50-lecie zbrodni katyńskiej. Cytował cyfry z pamięci, dodając zesztoroczne złotówki niewymienne do tegorocznych wewnętrznie wymiennalnych, te zaś do funtów szterlingów i dolarów z taką maestrią, że nawet gdyby na sali był jakiś superwykwalifikowany szpieg, i tak by się w tym wszystkim pogubił.

Potok wymowy dyr. Karczewskiego przerwał prof. Geremek, kiedy z tego, co dyrektor mówił, wynikało, że nasz ośrodek w Moskwie nie może sprzedawać książek, bo nie ma statusu ośrodka kultury, a to na skutek tego, że nie mamy ze Związkiem Sowieckim stosownej umowy i na skutek tego z kolei ZSSR nie ma w Polsce swojego ośrodka kultury. Poproszony o szczegółowe wyliczenie ośrodków, których ZSSR nie ma w Polsce dyr. Karczewski wymienił ten na Foksal i drugi "chyba w Gdańsku", wyjaśniając jednocześnie, że nie są to sowieckie instytucje rządowe, a tylko ekspozytury działające w ZSSR towarzystwa zrzeszającego towarzystwa wzajemnego międzynarodowego miłowania.

- A co jest na pl. Bankowym? - zapytał groźnie Geremek.

- Gdzie? - nie zrozumiał dyplomata.
- Dzierżyńskiego - wycodził przewodniczący sejmowej komisji spraw zagranicznych. - I Puszkinijski dom na Senatorskiej. - dodał częściowo po rosyjsku.

- Z punktu widzenia MSZ tam nic nie ma - padła dyplomatyczna odpowiedź.

Ponieważ dyplomaci wypowiadali się w imieniu naszego, koalicyjnego rządu, a na sali znajdowali się wyłącznie przedstawiciele klubów wchodzących w skład koalicji, posłowie dyplomatycznie nie komentowali. Geremek, który to spotkanie zwołał będzie miał z niego protokół, ale nie wiem, co z nim zrobi. Może by go posłać sułtanowi, żeby więcej nie nudził wezyra?

JAN WALC
PRZEGLĄD WIADOMOŚCI
A GENCYJNYCH Nr 8

NOWOŚCI MUZYKI TANECZNEJ

PIGUŁKI PCAG

PREMIER MAZOWIECKI przyjeżdża 27 marca. Proponujemy, aby kto może, pojechał do Ottawy na spotkanie. Niestety jest to wtorek, dzień powszedni i niewiele osób będzie mogło poświęcić dzień pracy. Jeżeli by jednak ktoś zdecydował się na wyjazd, prosimy o telefon do PIĞULEK (najlepiej w godzinach wieczornych). Będziemy koordynować wyjazd w tym sensie, że będziemy starali się zapełnić puste miejsca w samochodach, osobami, które chciałyby pojechać, a nie dysponują odpowiednim transportem. Oczywiście osoby te, dołożą się do opłacenia kosztów benzyny. Szczegóły będziemy podawać później.

PETYCJA w sprawie udziału Polski w rozmowach o zjednoczeniu Niemiec. Treść została podana poprzednio. Chodzi o to, aby o zachodnich granicach Polski nie rozmawiano i decydowano bez Polski. Kongres Polonii Kanadyjskiej napisał w tej sprawie list do rządu kanadyjskiego, a tekst petycji wraz z częścią podpisów został również wręczony przedstawicielom rządu. Ponadto prezes PCAG Grażyna Farmus rozmawiała w tej sprawie z premierem Mulroneym na jego spotkaniu z prasą etniczną. Akcja trwa: petycję można podpisać w jednym z trzech biur Kongresu (206 Beverley, 288 Roncesvalles, lub 5 Augusta - przy Queen Street West, pokój 202), w redakcjach "Głosu Polskiego" i "Związkowca" oraz w lokalach Credit Union. Każdy podpis się liczy, podpisanie nie kosztuje nic, a podpisać może każdy, niezależnie od nastawienia politycznego. Prawie każdy z nas ma

krewnych lub znajomych na ziemiach zachodnich, więc nawet z czystego prywatnego interesu powinien obudzić się z zimowej drzemki!

LISTY DO PREZYDENTA BUSHA wysyłane są indywidualnie. Kopię listu można otrzymać telefonując do PIĞULEK. Potem wystarczy tylko złożyć podpis, nakleić znaczek i polizać kopertę.

ŚWIĘCONE JAJKO PCAG przewidziane jest w tym roku na 28 kwietnia (sobota). W programie NIESPODZIANKA oraz, jak zwykle, dobre jedzenie. Szczegóły będziemy podawać w miarę zbliżania się daty spotkania.

MONIUSZKO NA BEVERLEY. Polsko-Kanadyjskie Towarzystwo Muzyczne organizuje wieczór arii operowych Stanisława Moniuszki. W programie wyjątki z "Halki", "Hrabiny" i "Straszego Dworu". Śpiewać będą Grażyna Tonkiel-Sieńczywska i Oxana Rohatyn-Mathon - sopran, Susan Porter - mezzosopran, Claude Naubert - tenor, Bernard Jackson, baryton i Michał Shevtzov, bas. Akompaniuje Natalia Tyomkina. Koncert odbędzie się 30 marca (piątek) przy 206 Beverley Street o godzinie 8 wieczór. Po raz pierwszy w Toronto będziemy mogli usłyszeć tyle muzyki operowej Moniuszki.

Z ramienia Polish Canadian Action Group redaguje Stanisław Dubiski. Tel. 925-8128. P.O.Box 55, Station "V", Toronto M6R 3A4

Dokończenie ze str.

STARY STRASZAK

Odpowiedź jest prosta. Rząd premiera Mazowieckiego chce utrzymać bardzo bliskie więzy ze Związkiem Sowieckim i żeby te więzy utrzymać wbrew społeczeństwu polskiemu sięga do starej metody - do straszaka społeczeństwa polskiego Niemcami, i do stwierdzenia, że jedynym obrońcą przed Niemcami mogą być tylko Rosjanie. Chce się posłużyć tym narzędziem, aby skłonić Polaków, by Polacy nie protestowali przeciw obecności wojsk sowieckich i więzi ze Związkiem Sowieckim. A więc nie chodzi tu o obronę od Zachodu, ale o to, aby utrzymać zniewolenie ze Wschodu.

GROŹBA ZAPŁATY POLSKA

Jeśli nawet przyjmemy, że Mazowiecki lub ktokolwiek inny boi się Niemców, to obecność armii sowieckiej w Polsce nie chroni nas, a wręcz przeciwnie jest nadal dla nas groźna. Dlaczego? Jeżeli jesteśmy samodzielni wobec Niemców, zakładając, że Niemcy nawet miały by jakieś plany, to my wtedy mamy szansę gry politycznej i szansę pozyskiwania sojuszników. Jesteśmy w stanie samodzielnie cokolwiek rozstrzygnąć. Natomiast jeśli nasze granice zachodnie są gwarantowane przez armię sowiecką, to daje to szansę Rosji, żeby naszym kosztem dogadała się ze zjednoczonymi Niemcami. I teraz jeśli Rosjanom będzie zależało na pozys-

kaniu Niemców dla polityki sowieckiej, na wyrwaniu Niemców z kręgu zachodnioeuropejskiego, na wyrwanie Niemców z NATO, itd., to Rosjanie mogą za to Niemcom płacić, ale oczywiście będą za to płacili Polską. Jeżeli w grę w ogóle wchodziły jakieś rewindykacje graniczne, to o wiele lepiej jest im oddać Szczecin niż Królewiec. A tak długo jak armia sowiecka jest w Polsce, to oni mają możliwość oddania Szczecina. Jeśli armii sowieckiej w Polsce nie będzie, to Rosjanie nie mają możliwości płacenia Polską Niemcom. W takiej sytuacji jaka jest dzisiaj i która może być w ciągu najbliższych lat, gdyby nawet - co jest bardzo mało prawdopodobne - Niemcy podniosły w stosunku do Polski żądania terytorialne, to na pewno Niemcy nie byłyby w stanie z racji powiązań politycznych i gospodarczych tego kraju z Zachodnią Europą i USA, Niemcy nie byłyby w stanie swoich zadań terytorialnych, gdyby nawet takie były - poprzez agresję zbrojną, po prostu jest to niemożliwe. W związku z czym, kiedy ta agresja zbrojna ze strony Niemiec jest mityczna, to obecność wojsk sowieckich nie tylko nas nie chroni przed tą mityczną agresją, a wręcz przeciwnie grozi, że bez żadnej agresji Rosjanie będą Polskę i polskie interesy sprzedawać Niemcom. Jest to dla nas niebezpieczne i absolutnie groźne.

Tekst edytowany przez ECHO. Źródły pochodzą od redakcji. Udostępnione w krajach Wolnego Świata przez Independent Polish News Service (IPNS). W Stanach Zjednoczonych po dodatkowe informacje prosimy dzwonić (212) 567-6099.

Zbigniew Nagelski

Z WYCINKÓW
WOJSKA SOWIECKIE POZOSTANA
Gen. Jaruzelski powiedział DIE WELT, że
Sowieci nie opuszczą Polski do czasu
wyrażnego określenia
zjednoczonych Niemiec
statusu

„Wszystko zależy od tego — powiedział Jaruzelski — czy zjednoczone Niemcy będą należeć do NATO, czy też staną się państwem neutralnym, czy sowieccy żołnierze będą stacjonować na obecnym terytorium NRD i jaka armia będzie na innych terenach Niemiec”.

General dodał, że jest zaskoczony tempem w jakim odbywa się proces zjednoczenia. Jego zdaniem Bonn dąży do aneksji NRD.

„Jako Polak i jako Europejczyk, boję się tego” — powiedział Jaruzelski.

Wojska sowieckie stacjonują

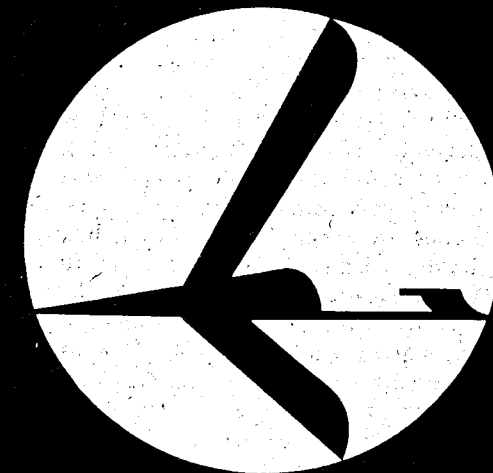
Polskę na mocy umowy zawartej w 1956 r. Gen. Mieczysław Dębicki, odpowiedzialny za realizację tamtej umowy, zajmujący się skargami ludności na zachowanie żołnierzy sowieckich oraz wypłatą ewentualnych odszkodowań, wydał oświadczenie, w którym domaga się zmian w obowiązującym porozumieniu. Zwraca się on do rządu polskiego o podjęcie odpowiednich kroków mających na celu poprawę zachowania żołnierzy sowieckich i ich rodzin.

„W dużych garnizonach, jak Świdnica, Brzeg i Legnica, na porządku dziennym mamy do czynienia z rabunkami, kradzieżami,

włamaniem do mieszkań i częstymi kolizjami na drogach. Zajmowane przez żołnierzy mieszkania są dewastowane. Nieodpowiednie używanie toalet powoduje, że może dojść do zanieczyszczenia gleby i wody powierzchniowej. Wszystko to stwarza wrogość Polaków wobec żołnierzy i tak np. w czasie 350-kilometrowego marszu aż 21 razy żołnierze zostali obrzuceni butelkami i kamieniami”.

Oświadczenie gen. Dębickiego, opublikowane w prasie, jest pierwszym oficjalnym dokumentem o wyczynach żołnierzy sowieckich w Polsce.

NADAL JEDYNE LINIE LOTNICZE ŁĄCZĄCE BEZPOŚREDNIO KANADĘ Z POLSKĄ

Możesz lecieć do Warszawy innymi liniami z przesiadką w Amsterdamie, we Frankfurcie, nawet w Helsinkach.

Lub...

Możesz lecieć do Warszawy jedyną bezpośrednią linią... LOTEM!

Regularne połączenia LOTU non-stop do Warszawy z Montrealu, z Nowego Jorku i z Chicago zapewnią pasażerom najwygodniejszą podróż do Polski w miłej i beztroskiej atmosferze.

Tegoroczne ceny przelotów są nadal konkurencyjne dla

podróżujących LOTEM do Polski. Dodatkową atrakcją jest zwiększona norma bezpłatnego bagażu.

Wszystkie polonijne biura podróży służą wszelką informacją oraz dokonują rezerwacji na połączenia LOTU.

POLSKIE LINIE LOTNICZE · POLISH AIRLINES

LOT

Ważna informacja dla klientów PLL LOT

PLL LOT zawiadamiają że czynne są następujące bezpłatne połączenia telefoniczne (long distance) dostępne dla agencji w całej Kanadzie do połączeń z biurami LOT-u w Montrealu i Toronto.

Połączenia z biurem w Montrealu: 1-800-361-9071 dostępny z rejonów (area codes): 418,514,613,819

1-800-361-1017 dostępny z rejonów (area codes): 204,306,403,403N,506,604,902

Połączenia z biurem w Toronto: 1-800-668-5928 dostępny z rejonów (area codes): 416,514,519,613,705,807,819

WACŁAW LIEBERT

BABIE LATO

OPOWIADANIE

ciąg dalszy

Nie umiem sobie tej wickowej podróży wyobrazić, bo nigdy na Ukrainie nie byłam. Wiem, że szedł nocami kierując się wedle gwiazd, unikał wsi, miasteczek i w ogóle ludzi. Odżywiał się ziarnem niezżętych zbóż i surowymi ziemniakami, sypiał dniami w stogach. Szczęście, że nie obrabowano go z butów, ale i te które miał zaczęły odmawiać mu posłuszeństwa. Szedł i szedł, męczyła go biegunka i był coraz słabszy. W końcu coraz częściej nąpotykane lasy powiedziały mu, że jest już chyba na Wołyniu. Kiedy siły jego dobiegały już kresu, znalazł, powiedział, przytułek w jakiejś wsi, gdzie dopiero w grudniu zjawilo się nasze wojsko.

- Ot i cała moja historia - zakończył skromnie. Ale nie wiadomo dlaczego jakoś się przytem figlarnie uśmiechał do nas, jakby do swej opowieści coś ciekawego jeszcze mógł dodać.

Profesor Baliński, wysłuchawszy do końca wickowych przygód chrząknął po swoim, Wickowi kazął wrócić do ławki, a na tablicy napisał "funkcja $x = y$." W ten sposób jednym pociągnięciem kredy zostaliśmy przeniesieni ze świata romantycznych przygód kolegi do prozaicznej matematyki.

Najbliższej niedzieli postanowiliśmy uczcić powrót Wicka popijawą. My także zresztą chcieliśmy opowiedzieć o wojennych przygodach. Nie jeden z nas też przecie bywał czasu wojny w opałach.

Zebraliśmy się u Stefana. Po paru kolejkach w głowie nam zaszumiło, a wtedy Wicek przerwał naszą beznadną gadaninę i powiedział:

- Postuchajcie lepiej końca mojej historii. Nie wypadło mi przy "starym" o tym gadać.

Nastawiliśmy uszu przeczuwając coś romantycznego.

- Tego dnia, co to powiedziałem, że znalazłem opiekę w pewnej wsi, byłem naprawdę u kresu moich sił...

Wicek szedł wtedy drogą przez ciemny las. Noc była pochmurna, gwiazd nie było widać. Co krok potykał się, bo trakt, zapewne jeszcze w 1917 roku, wymoszczony był przez Austriaków pniami drzew. Trzeba było po ciemku nogą trafić na szpały, nie zaś w wyplókany deszczami dół między nimi. Obawiał się wędrowki lasem, żeby nie zbłądzić i nie kołować. Wlókł się więc po tej drodze "jak wesz po grzebienu" - (wedle jego określenia).

W końcu spróchniałe szpały traktu zrzedły, las się skończył i coś zamajaczyło przed nim, ale tak już zobojętniał na wszystko, że półprzytomnie człapał się dalej. Aż gdzieś w pobliżu zaczął ujadać pies. Zatrzymał się i zawahał. Chciał zawrócić, ale noga jego akurat trafiła w próżnię i zwałił się ciężko do rowu. O parę kroków od niego błysnęło nikłe światełko. Ktoś szedł ku niemu z latarnią.

- Ki czort? - odezwał się kobiecy głos. Pies powarkując weszyl dokola, w końcu wskoczył do rowu i zaczął szarpać wickowe spodnie.

- Prapadajty, nieczysta siła! - usłyszał znouwu ten sam głos nad sobą i latarnia oświetliła Wicka.

- Coś ty za jeden? Odpowiadaj, bo budu strilaty!

A Wicek leży w tym rowie i myśli: - Jak ma strzelać, niech strzela - już mi wszystko jedno. - I zamknął oczy. Potem poczuł, że czyjeś szorstkie ręce wyciągają go z rowu, że go wloką po trawie, że go sadzają podpartego o zrąb chałupy i że podają mu coś do picia. A potem już nic nie pamięta. Może zemdłał, albo może też zwyczajnie zasnął.

Skoro świt obudził się Wicek w gumnie, na słomie. Poczul się znacznie raźniej i zaczął rozmyślać jakby się z tej gościny niepostrzeżenie wymknął i znouwu zacząć swą podróż do Polski. Przez deski gumna prześwitowały już wczesny poranek. Podniósł się z le-

gowiska i spróbował drzwi. Zaparte były od zewnątrz.

- Pułapka - pomyślał. Zaraz przyprowadzą tu wiejskiego "starszynę" będą mi grozić widłami, potem związanego zawloką do miasteczka do komisarza, a potem... Teraz już nawet tej tramwajarskiej legitymacji nie ma, by mnie uratowała od egzekucji pod murem. Zapał się na drzwi raz jeszcze, ale nie puściły. Zrezygnowany położył się więc z powrotem na słomie i czekał.

Jak się już dobrze rozwidniło, zawiasy drzwi przeraźliwie skrzypnęły i zobaczył w nich sylwetkę rostej, młodej kobiety.

- Horpyna - pomyślał. A baba w drąg uzbrojona podeszła do Wicka i tak zagadała:

- Coś ty za jeden? Zbiegły plennik? - Howory!

Wicek postanowił na wszelki wypadek nic nie odpowiadać i przymknął oczy. A baba dalej:

- Niemowa ty jesteś jaka, czy co? - Uklęka teraz przed Wickiem i nagle rozżaliła się. - Chudy jak! Same kości sterczą i wszy po nim łażą. Żal patrzeć... Czekajno, przyniosę ci zaraz mleka z kluskami. - I wyszła, ryglując za sobą drzwi.

Przyjazny ton głosu baby skłonił Wicka do zmiany taktyki:

- A może jednak ta Horpyna nie wyda mnie? - rozmyślał.

Kiedy baba po chwili wróciła z michą klusek i pająd razowca, Wicek uchylił powieki, uśmiechnął się i rzekł do niej:

- Oj, krasawica z was, gospodyni, i widzę dobra kobieta, krzywdy żadnej mi nie uczyni.

Baba zarumieniła się, aż się wydawało, że krwę tryśnie z jej policzków...

No i Wicek został na tej kwaterze nakarmiony, umyty, odwzowany i przyodziany. Na razie rezydował w gumnie, ale że wrześnie nocy stawały

się coraz chłodniejsze, baba zdecydowała się przenieść go do izby. Zaprowadziła go tam o zmroku.

Oj ty mój sokoliku - mówiła - siedź w chałupie, nie zbliżaj się do okien, bo jak ci inne baby z naszej wsi wypatrzą, to kto wie, co by się z tobą stać mogło.

- Baby? - zagadnął Wicek - dlaczego akurat baby? Chłopów mam się nie obawiać, czy co?

- Eh te chłopy - westchnęła Horpyna - będzie już trzy lata jak Awstrijce wzięli ich z podwodami i już żaden nie wrócił. Kto wie, co się z nimi stało. Może do Krasnej Armii przystali, może jako szpiony pod rozstrzał poszli, kto ich tam wie? W naszej wsi ani jednego chłopa nie ma, jeśli nie liczysz starego Mykity, co już z pieca nie złązi.

Po przeprowadzce do chałupy Horpyna zachowywała się nerwowo, krzątała się po izbie, gadała bez ustanku, a na wieczrę podała Wickowi jajecznicę z mendla chyba jaj. Ze wspólnej misy sama ledwo uszczknęła. Wicek jadł, aż mu się uszy trzęsły. Gdy już się całkiem ściemniło, Horpyna zaprowadziła Wicka do komory, gdzie przed świętym obrazem wisiała w rogu "lampada", ale sam obraz był zasłonięty ręcznikiem. Łóżko było wysokie i obszerne, zasłane poduchami i piernatami, a wszystko świeżo krochmalone, w koronkach i wyszywaniach.

- Tu Wicek zrobił dramatyczną pauzę w opowiadaniu czekając na efekt.

- I co? I co? - pytaliśmy podnieceni, głodni szczegółów.

- Co ja mam tam gówniarzom rozpowiadać. - Żyłem u tej mojej Horpyny jak bąsza. Aż w końcu...

- ... aż w końcu pewnego pięknego dnia wojsko nasze wyciągnęło cię spod pierzyny - wyrwał się któryś z kolegów.

- Niezupełnie, niezupełnie - z uśmiechem zaprotektował Wicek.

- Uhu - odezwał się inny - rozumiem, mąż Horpyny wrócił?

- Wcale nie wrócił - zaprzeczył Wicek.

- No więc co? Co się stało? - krzyczeliśmy w zdumieniu jeden przez drugiego.

Wicek zaczął opowiadać dalej z udaną nonszalancją:

- Nadeszło "babie lato". W słońcu jarzyły się świeczniki malw pod oknami, w sadzie czerwieniły się już dojrzale jabłka. - Zdarzyło się, że

Horpyna była w polu, a Wickowi sprzykrzyło się siedzieć w dusznej izbie, więc wylazł z chałupy, przeskoczył opłotki. Było stąd widać las podkową otaczający wieś, las cały już w kolorach jesieni, a nad nim czysty turkus nieba. Niepomny przestróg Horpyny, by nie opuszczał chałupy, położył się na gorzko pachnącej trawie, przeciągnął się leniwie i... zasnął. Gdy po jakimś czasie obudził się z drzemki, zobaczył tuż blisko na miedzy jakąś kobietę niosącą na plecach wiązki chrustu. Za późno już było na rejteradę, więc został tak na tej trawie, niby to spotkanie nic go nie obchodziło. A kobieta z chrustem zatrzymała się na chwilę, przyjrzała się Wickowi uważnie i bez słowa poszła dalej w swoją stronę.

Horpynie, gdy wróciła, nawet nie wspomniała o tym zdarzeniu. Ale szydło wyszło z worka tegoż jeszcze popołudnia. - Ktoś wszedł w horpynowe obejście i Horpyna ledwo zdążyła ukryć Wicka w komorze. Przez liche przepierzenie Wicek słyszał podniesione głosy dwu kobiet: jeden skrzekliwy łajał i groził, a drugi płaczkliwie o coś prosił. Potem głosy ucichły i Horpyna przywołała Wicka do izby. Na ławie siedziała jedzowata baba, którą spotkał w południe. Dopiero teraz dobrze się jej przyjrzał: była jakaś tykowata i źle jej z oczu patrzyło.

- Ot i mój "plennik" - przedstawiła Horpyna.

- Ułan? - zapytała ostro kobieta.

- Nie ułan - tak samo krótko zaprzeczył Wicek.

- Ale Lach?

- Lach.

- Od Ruskich uciekłeś? - badała dalej tykowata.

Wicek tylko głową kiwnął.

Po odejściu nieproszonego gościa Horpyna zaczęła zawodzić:

- Mówiła ja tobie, mój ty sokoliku, nie pokazuj się na oczy, bo może być z tobą źle. A teraz widzisz - płakała - opuścić musisz moją chatę. A czy to źle ci było u mnie? Świeżym miodem z pasjeki ciebie karmiłam, wszystkie jaja od kur mi wyjadłeś, siebie samej ci nie szczeniłam...

- Ale co się stało? - dopytywał się przestraszony Wicek. - Bolszewikom chce mnie wydać?

- Nie daj Boh! Wyszło tylko, że nie możesz już u mnie zamieszkiwać jak się

ściemni pójdziesz do Kuliczycy na nową kwaterę.

- A jak nie zechcę, to co?

- Musisz, mileńki mój, kto wie co ta Kuliczycza zamysła.

- A coż to jej szkodzi, że ja u ciebie mieszkam?

- Oj detyna ty jeszcze, detyna! O nic nie pytaj, tylko się zbieraj. A jak się ściemni, to zaprowadzę cię do jej chałupy.

I tak właśnie się stało. Horpyna odprowadziła Wicka pod gospodarstwo Kuliczycy, ale przed bramą obejścia zawróciła i sama odeszła ocierając oczy fartuchem.

Chałupa Kuliczycy była bogatsza i zasobniejsza od horpynowej. Na stole paliła się naftowa lampa, a za tym stołem siedzieli dwójka dzieci, które ciekawie Wickowi się przyglądały.

- Wujek w gościnę do nas przyszedł - przedstawiła go dzieciom, a do Wicka: my już z wieczrą czekamy. Pierogów z grochem nagotowałam. Pierogi dobra rzecz dla chłopa jak to mój stary zawsze mawiał. - Wstała, z malowanego na dąb kredensu wyciągnęła krzywą, zieloną butelkę i zachwiała: - samogon przez skórkę razowca przepędzany - dobry! - Nalała Wickowi pełną, graniastą szklankę od musztardy.

- Wasze zdrowie - powiedział Wicek i przeknął śmierdzący płyn, nawet pochwalił. I czym prędzej zagryzł pierogiem.

Dalszy ciąg w następnym numerze

Opowiadanie zaczerpnięte z opublikowanej przez ECHO książki Wacława Lieberta "BYŁE I NIEBYŁE".

Książka w cenie \$15 (+ \$2 przesyłka) do nabycia w redakcji lub u Autora.

STEFANOWICZ BOJEROWYM MISTRZEM ŚWIATA

Władysław Stefanowicz na bojerowych mistrzostwach świata rozegranych w Szwecji zdobył złoty medal. Stefanowicz wygrał 4 z 6 rozegranych wyścigów. Notabene mistrzostwa miały odbyć się w Polsce, ale z powodu wiosennej aury i braku lodu zostały przeniesione do Szwecji. Tytuł wice-mistrza świata zdobył zawodnik so-

wiecki Vorane. Stefanowicz podtrzymał wspaniałą tradycję polskiego żeglarstwa lodowego. Polscy bojerowcy przyczynili wielokrotnie medale o różnych kolorach, często złote, z mistrzostw świata i Europy. Przypomnijmy, że pierwszy tytuł bojerowego mistrza świata wywalczył Kasiecki w 1976 roku... także w Szwecji.

WIDZEW WYGRAŁ Z MISTRZEM POLSKI

Sensacją 17 kolejki I ligi była przegrana 1:2 mistrza Polski Ruchu Chorzów na swym stadionie z czerwoną latarnią tabeli drużyną Widzewa Łódź. Kibice Ruchu gwizdali, bezsilnie śmiali się i zawiedzeni machali rękoma. Na następne spotkanie przyjdzie pewnie jeszcze ich mniej. W ogóle kibice nie mają złudzeń. 8 spotkań 17 kolejki obejrzało łącznie ok. 60 tys. widzów, a więc tyle ile potrafi przyjąć na jeden ciekawy mecz ligowy Włochów bądź Niemców. Bez kibiców i bez dotacji państwowych kluby rzeczywiście będą w coraz gorszej sytuacji finansowej. Podnoszenie ceny biletów nie pomoże. Już teraz trzeba płacić 6 tys. zł, co może nie jest ceną wygórowaną w porównaniu z innymi cenami - nawet najbardziej podstawowych artykułów, ale w końcu jak jest ciężko to każdy tysiąc się liczy. Bramek, które są okrasą spotkań piłkarskich padło 19. Królem strzelców jest jak na razie Krzysztof Warzycha - 12 goli. Ale Warzycha strzela już bramki w lidze greckiej, prędzej czy później więc któryś z napastników uprawiających polską

młóckę zapewne go zdezonizuje. Piłkarze nadal się nerwują. 19 otrzymało żółtą kartkę, a Dziubiński z Wisły Kraków został usunięty z boiska za kopnięcie przeciwnika bez piłki.

Rezultaty 17 kolejki:

Olimpia Poznań - Lech Poznań 0:1
Zagłębie Lubin - Stal Mielec 3:0
Zagłębie Sosn. - Wisła Kraków 2:1
Zawisza Bydg. - Jagiellonia Biał. 2:1
Ruch Chorzów - Widzew Łódź 1:2
Legia W-wa - Górnik Zabrze 0:0
ŁKS - Śląsk Wrocław 1:1
Motor Lublin - GKS Katowice 2:2

TABELA I ligi po 17 kolejkach:

1. GKS Katowice	25	21:9
2. Zagłębie Lubin	25	25:14
3. Lech Poznań	23	26:17
4. Zawisza Bydgoszcz	23	22:13
5. Górnik Zabrze	22	23:15
6. Legia Warszawa	21	18:12
7. Ruch Chorzów	18	26:21
8. Olimpia Poznań	18	17:14
9. Wisła Kraków	17	20:23
10. ŁKS Łódź	14	18:23
11. Zagłębie Sosnowiec	13	14:19
12. Stal Mielec	13	12:19
13. Motor Lublin	12	8:18
14. Jagiellonia Białystok	11	12:21
15. Śląsk Wrocław	10	13:23
16. Widzew Łódź	7	14:28

Wyniki 21 kolejki II ligi:

Stal Stocznia Szcz. - Stilon Gorzów 0:1
Hutnik Kraków - Pogoń Szczecin 1:1

Igloopol Dębica - Bałtyk Gdynia 3:0
Stal Stalowa Wola - Gwardia W-wa 1:0
Zagłębie Wałb. - GKS Jastrzębie 1:0
Stal Rzeszów - Resovia 1:1
Odra Wodzisław - Górnik Wałb. 3:1
Polonia Byt. - Miedź Legnica 1:0
Siarka Tarnobrzeg - Szombierki Byt. 0:2
Lechia Gdańsk - JZS Jelcz 1:0

TABELA II ligi po 21 kolejkach:

1. Hutnik Kraków	31	27:10
2. Stal St. Wola	29	24:10
3. Igloopol Dębica	27	29:20
4. Zagłębie Wałbrzych	26	22:13
5. Polonia Bytom	26	19:12
6. Górnik Wałbrzych	25	23:18
7. Szombierki Bytom	24	28:21
8. Gwardia Warszawa	23	25:22
10. Stilon Gorzów	22	21:18
11. Siarka Tarnobrzeg	22	21:22
12. Lechia Gdańsk	20	21:23
13. JZS Jelcz	19	17:19
14. Stal Rzeszów	19	15:21
15. Pogoń Szczecin	18	21:25
16. GKS Jastrzębie	18	16:25
17. Miedź Legnica	15	15:22
18. Resovia	14	14:21
19. Bałtyk Gdynia	13	16:29
20. Stal Stocznia Szcz.	5	7:34

MIESZANKA AGENCYJNA:

Fatalnie wypadła reprezentacja polskich piłkarzy ręcznych na mistrzostwach świata w Czechosłowacji. Polska zajęła 11 miejsce i nie wywalczyła awansu do turnieju olimpijskiego w Barcelonie (awansowało pierwszych 9 zespołów). Na mistrzostwach Polska wygrała tylko z Islandią i Japonią. Pozostałe mecze przegrała: dwa ostatnie z Jugosławią 20:33 i Hiszpanią 17:24. Tytuł mistrza świata zdobyła niespodziewanie Szwecja, która pokonała w finale 27:23 ZSSR. Brązowy medal zdobyła Rumunia, która wygrała 27:21 z obrońcą tytułu Jugosławią.

Rozegrano 1 kolejkę ćwierćfinałów europejskich spotkań pucharowych. Puchar Europy: Benfica Lizbona - Dniepr Dniepropietrowsk 1:0, CSKA Sofia - Olympiac Marsylia 0:1, KV Mechelen - AC Milan 0:0, Bayern Monachium -

PSV Eindhoven 2:1. Puchar Zdobywców Pucharu: Sampdoria - Grasshoppers 2:0, Real Valladolid - Monaco 0:0, Dynamo Bukareszt - Partizan Belgrad 2:1, Anderlecht - Admira Wacker 2:0. Puchar UEFA: SV Hamburg - Juventus Turyn 0:2, Fiorentina - Auxerre 1:0, FC Liege - Werder Brema 1:4, FC Cologne - Antwerp 2:0.

W Halifax rozegrano mistrzostwa świata w jeździe figurowej na lodzie. Tytuły mistrzów świata zdobyli: wśród kobiet Amerykanka Jill Trenary, wśród mężczyzn Kanadyjczyk Kurt Browning, wśród par tanecznych Maria Klimowa i Siergiej Ponomarienko (ZSSR), wśród par sportowych Jekatierina Gordiejewa i Siergiej Grinkow (ZSSR). Polak Grzegorz Filipowski zajął czwarte miejsce. Oprócz Browninga wyprzedzili go także Petrenko (ZSSR) i Bowman (USA). Polska para taneczna Małgorzata Grajcar i Andrzej Dostatni zajęła 13 miejsce.

Na drużynowych mistrzostwach świata w biathlonie rozegranych w Oslo Polacy zajęli 7 miejsce w biegu rozstawnym na 20 km. Zwyciężyła NRD przed Czechosłowacją i Francją.

W pierwszym wyścigu Formuły 1 w obecnym sezonie, rozegranym na torze w Phoenix w Arizonie zwyciężył A.Senna na samochodzie McLaren-Honda. Obrońca tytułu samochodowego mistrza świata A.Prost, który do tej pory jeździł w zespole McLaren-Honda zadebiutował na Ferrari, zajmując dopiero 22 miejsce.

Wyścig kolarski Paryż-Nicea wygrał po raz drugi z rzędu Hiszpan Miguel Indurain. Irlandczyk Roche był drugi, a miejsca od 3 do 6 zajęli Francuzi: Leblanc, Fignon, Boyer, Simon.

Konkurs skoków narciarskich w Falun w Szwecji wygrał Czechosłowak Ploc przed Finem Nikkolą. Nikkola objął prowadzenie w Pucharze Świata - 232 pkt. Dotychczasowy lider Austriak Vettori spadł na drugie miejsce - 213 pkt.

13-letnia Jennifer Capriati z USA bezapelacyjnie potwierdziła na turnieju te-

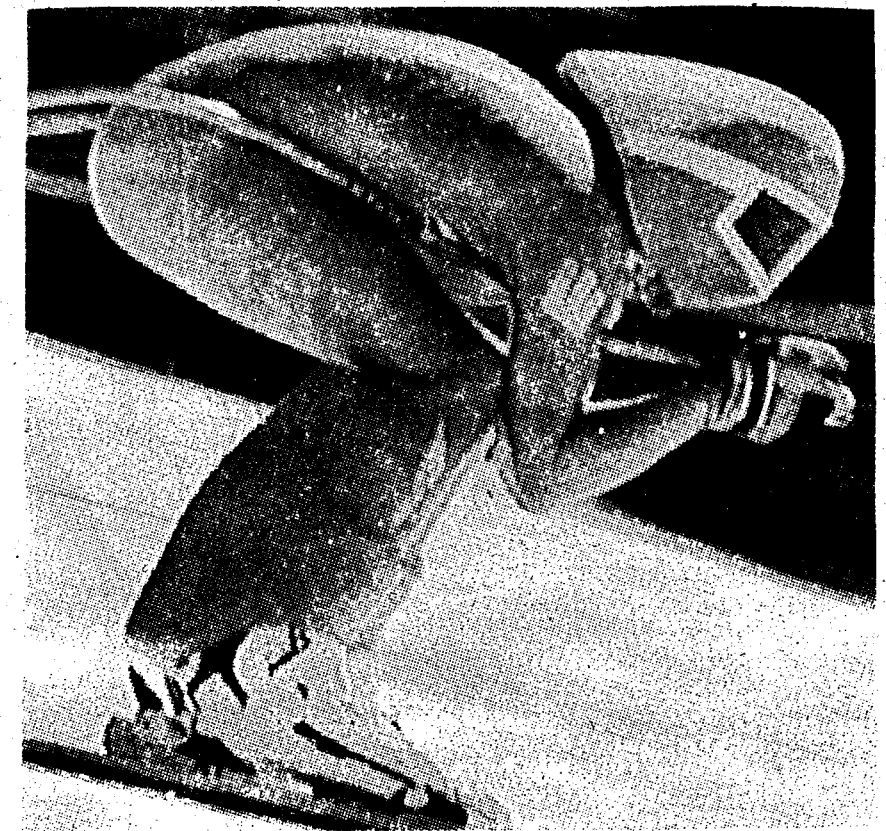
nisowym Boca Juniors na Florydzie podczas swego debiutu wśród zawodowych tenisistek, że jest talentem najczystszej wody i może zagrozić wkrótce samej Steffi Graf. Capriati doszła aż do finału, gdzie po zaciętej walce, uległa Gabrieli Sabatini 6:4, 7:5. W drodze do finału Capriati wyeliminowała kolejno Daniels (110 miejsce na światowej liście rankingowej), Porwik (34), Tauziat (16), Sukową (10) i Gildemeister (21). Sabatini powiedziała po meczu, że musiała grać przez cały czas na 100% i nie ma wątpliwości, że Capriati zdomowi się wkrótce na stałe w światowej czołówce. Za drugie miejsce w turnieju Capriati otrzymała \$28 tys., ale skądinąd jest już milionerką, gdyż niedawno włoska firma odzieży, obuwia i sprzętu sportowego Diadora podpisała z nią kontrakt wartości co najmniej \$3 mln. Znawcy tenisa twierdzą, że Capriati jest talentem co najmniej na miarę Evert, Navratilovej i Graf. Jako małe dziecko przyjechała z rodzicami z Hiszpanii do USA, gdyż rodzice chcieli, by pobierała

lekcje tenisa u najlepszych trenerów. Jej pierwszym trenerem w USA był ojciec Chris Evert.

Prezes Związku Piłki Nożnej RFN H.Neuberger wykluczył, w najbliższym czasie, udział klubów piłkarskich z NRD w rozgrywkach ligowych RFN.

Mistrzostwa Polski w tenisie, które odbyły się w hali Mery w stolicy nie przyniosły sensacji. Tytuły wywalczyli główni faworyci - Katarzyna Nowak (MKT Łódź) i Wojciech Kowalski (Gopłana Inowrocław). W grach debloyowych zwyciężyli R.Skrzypczyńska i K.Teodorowicz (Górnik Bytom) oraz T.Iwański (MKT Łódź) i L.Sidor (Mera Warszawa).

W półfinale turnieju drużynowego mężczyzn międzynarodowych mistrzostw RFN w tenisie stołowym Polska (A. Grubba i L.Kucharski) przegrała z Belgią 2:3, natomiast RFN zwyciężyła ZSSR 3:0.

Brytyjczyk Stuart Wilkie wygrał jazdę szybkościową podczas zawodów w Eugene w USA. Wilkie osiągnął szybkość 145 km/godz.

Table

1

COKOLWIEK TAJEMNICZE

Dzwonią z biura premiera. Sekretarka oznajmia, że Brian Mulroney będzie 8 marca w Toronto. Chce się spotkać z grupą etników - dziennikarzy i działaczy etnicznych na lunchu. Spotkanie ma charakter roboczy. Jest to cokolwiek tajemnicze, bowiem wykracza poza dotychczasowe doświadczenia. Na ostatnim spotkaniu było tłumnie i pieczeniarsko. Było piękne przemówienie o nas, że tworzymy, że bogactwo. Gość pozostawił po sobie miłe wrażenie pozbawione zgrzytów, a dopełnione pełnią żołądka. Niektórzy otarli się o wielkość. I co z tego?

NOWY STYL, STARY PROBLEM

Na posiedzeniach Rady Etnokulturowej przy Partii Konserwatywnej zwracaliśmy nieraz uwagę, że trzeba zmienić styl. I treść kontaktów też powinna być inna. Zamiast wytrycha wielokulturowości - otwartość i tolerancja. Szansa awansu dla etników w strukturach administracyjnych i państwowych, w senacie, w sądach. A obok program gospodarczego wzrostu, na którym wszyscy zyskamy niezależnie od pochodzenia. I wreszcie polityka zagraniczna Kanady sprzyjająca demokracji, antytotalitarna. Mówiło się światowa, myślało wschodnioeuropejska, marzyło się polska. Czyżby już zmiana?

Z GŁOWĄ W TALERZU

Premier zjawia się po chwili przy stoliku, w pełnym blasku fleszów. Wita się ze wszystkimi. Chińczyk wywalił przy tym kieliszek. A mówił, że jest szefem chińskiej telewizji na całą Kanadę. Ktoś inny wywraca krzesło. Trema. Nic dziwnego, że tak łatwo z nami wszystko załatwić. Nabozny lęk przed władzą i stremowana czołobitność.

Byłe nie zgłupieć. W myślach ćwiczyć zawile gramatycznie formułki, mamroczyć do akcentu i czyham na okazję. Z tego wymyślania i czyhania nie słyszę pierwszych słów przemówienia. Na złość mam przed sobą talerz, a magnetofon mają ci na smyczy. Pozazdrościć. Trudno, będziemy pisać na talerzu.

MEECH LAKE - NIEDOMÓWIENIA

Z blisko godzinne przemówienia wyłania się centralny problem, a może i jedyny lejtymotyw tego spotkania Meech Lake. Mulroney zdaje się być poważnie zaniepokojony, że układ nie będzie ratyfikowany do 23 czerwca. Mówi, że jeśli układ nie dojdzie do skutku, żywi poważne obawy co do przyszłości Kanady. Jeśli Meech Lake - stwierdza - można odrzucić bez konsekwencji, w takim razie proszę mi wybaczyć, że zabrałem wasz czas. Co się jednak stanie, jeśli przeciwnicy układu się mylą? Mylili się już tyle razy. To oni będą musieli ponieść odpowiedzialność wobec naszych dzieci i przyszłości Kanady. Mulroney twierdzi, że zarówno premier Nowej Fundlandii Clyde Wells, jak inni przeciwnicy układu mylą się w interpretacji określenia Quebec jako "distinct society". W jego rozumieniu owe "distinct" jest najbliższe terminowi "specyficzny". W tym sensie określenie, które jest kością niezgody prowincji, nie oznacza więcej niż stwierdzenie faktycznej sytuacji społecznej Quebec. Premier podkreśla, że ów "distinct" nie stwarza żadnego prawnego ani parlamentarnego przywileju ani też nie stwarza możliwości ich wyłonienia w przyszłości. Wspomina również zabiegi liberałów, zmierzające do utrzymania Quebecu w granicach Kanady, dokony-

WYPOSAŻENIE PODSTAWOWE

Na wszelki wypadek trzeba się przygotować na owo spotkanie. Może coś się da mimo wszystko pchnąć? W kopercie jest więc list do premiera (dzięki Staszku!), nasza petycja w sprawie granic i udziału Polski w rozmowach 2+4 oraz prasowa kopia listu KPK.

NA SMYCZ CZY DO STOŁU?

Sala w Metro Convention Center jest nadspodziewanie mała. Przez drzwi widać niespokojny tłum kamerzystów, fotografów i znane twarze telewizyjne. Wszyscy "na smyczy". Dla dziennikarzy i reporterów jest wydzielone osobne stanowisko. Wpuszcza się ich tam i wyrzuca zgodnie ze scenariuszem. No, to przepadliśmy.

Przy wejściu dowiaduję się jednak, że mam na imię Grazia. Wszystko to pięknie wykaligrafowane. Za późno na sprostowania. Pójdę siedzieć. "Stolik Numer 1" - słyszę w osłupieniu i pełen namaszczenia szept "stolik premiera". A któż to mnie tak uszczęśliwił? Staram się odgadnąć klucz. Patrę po czekającej w napięciu ósemce. Murzyn, Chińczyk, Włoch, Ukraińiec, Pakistańczyk, Obstaw, Japończyk. Pewnie walczymy w barwach kobiecych, a może z tą "Grazią" w barwach polskich.

wane w tym samym kierunku. Dziwi się hipokryzji Trudeau.

NIEPRECYZYJNA PUŁAPKA

Jest to dobre, pełne wewnętrzne przekonanie przemówienie. Zaczynam się jednak poważnie zastanawiać, czy doprawdy bogactwo angielskiego języka nie stworzyło szansy na precyzyjne wyrażenie sytuacji w jakiej znalazł się Quebec, szarpany separatystycznymi marzeniami. Quebec, w którym nie znajdziesz poczytywych Kentucky Fried Chicken, z trudem rozpoznając twarz Kolonela Sandersa pod wielkim napisem "Poulet". I gdzie starzy udają, że cię nie rozumieją, a młodzi przechodzą od razu na angielski. Montreal bardziej papieski od Calais i od Paryża.

Czyżby prawodawcom zabrakło tylko filozoficznej kultury i precyzji języka umowy, czy zwykłej dobrej woli? Dla nas, etników liczonych w setki tysięcy

rodzi się pytanie, czy Meech Lake to początek jakichś przyszłych autonomicznych okręgów na Nowej Ziemi. Czy też definitywny kres bałkanizacji Kanady.

WŁOSI TEŻ KIEDYŚ NIE MOGLI

Premier zwraca uwagę na narastające aspiracje grup etnicznych, wspomina czasy swego dzieciństwa, gdy katolicy byli osobami drugiej kategorii. Wspomina napisy na zakładach "Włosi nie mogą starać się o pracę". Wymienia budynki, które budowali rodzice, tych, którzy dziś zasiadają w korporacjach. Wskazuje na rozszerzający się zakres tolerancji i przypomina o awansach jego rządu dla przedstawicieli różnych mniejszości etnicznych. Nawołuje do formułowania aspiracji. Wskazuje na wielkie trudności procesu demokratycznego w kraju wielu języków i kultur. Wreszcie potępia nastroje rasistowskie i ruchy supremistów.

TURBAN TO JEST TYTUŁ

Dziennikarze rzucają się do notatków, gdy mówi o tym, że nie miałby nic przeciwko turbanom w RCMP. Ten wątek oczywiście wychodzi jako tytułowy na łamy prasy. No cóż. Myśmy już to przerabiali kilka razy. Przypominają się dzieje wielonarodowej Rzeczypospolitej, gdzie w armii dopuszczano regionalne kostiumy tatarskie, kozackie, a później podhalańskie, by umocnić dumę pochodzenia, a zarazem lojalność wobec państwa. Może nasze tradycje łatwiej byłoby przełożyć na język kanadyjskiej demokracji niż to czynią pozostałości z brytyjskiego imperium?

W POJEDYNKĘ NIE POCIŚNIESZ

Przemówienie dobiega końca. Premier wraca do stolika. Uściski dłoni,

Dokończenie na str. 28.

IMIGRACJA

Od dawna padały sugestie, by wprowadzić "Kącik Imigracyjny" do naszego wydawnictwa. Nie było to proste, bowiem na sprawach tych trzeba się dobrze znać i mieć zapał do prowadzenia korespondencji. I w końcu jest.

Hania Sokolska, były oficer biura imigracyjnego z 19-letnim doświadczeniem, zgodziła się ten "Kącik" prowadzić i udzielać nam informacji i porad na tematy imigracyjne.

Zapraszamy czytelników do zadawania pytań, na które p. Hania będzie odpowiadać na naszych łamach. Czekaemy na listy i telefony.

Pytanie: Jak wygląda obecnie staranie się o azyl polityczny?

Odpowiedź:

a) Ze względu na szybko tworzącą się w swym kraju demokrację, Polacy mają małe szanse na otrzymanie azylu w

Kanadzie, szczególnie, jeśli przyjechali po 1.1.89.

b) Ci, którzy przyjechali do Kanady przed 1.1.89, podzieleni są na 4 grupy (objęte w "Backlog Regulations"):

1) przesłuchani pod przysięga - takie sprawy będą rozpatrywane w Otawie;

2) osoby z listy "B-1" (Iran, Chiny);

3) osoby, których sąd imigracyjny jest już rozpoczęty, ale azyl jeszcze nie rozpatrywany;

4) czekający na sąd i na przesłuchanie azylowe.

Przed Sądem Imigracyjnym ma się odbyć tzw. "humanitarne" rozpatrywanie spraw. Do niedawna były b. ścisłe kryteria i niestety wielu Polaków na ich podstawie zostało deportowanych.

6 marca, jednak, zapadła decyzja Wyższego Sądu (Federal Court), że kryteria są nielegalne. Biuro imigracyjne, z

p. Barbarą McDougall na czele, musi teraz albo apelować przeciwko tej decyzji lub przyjąć decyzję i rozpatrywać wszystkie sprawy ponownie. Śledzimy następne kroki ze strony rządu. Będziemy o nich informować na bieżąco.

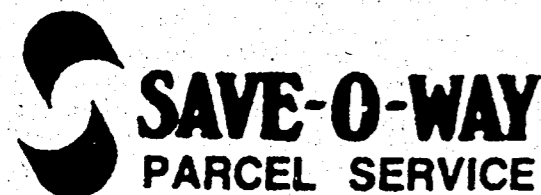
HANIA SOKOLSKA
TEL. 766-4779

**SOUTH ETOBICOKE
COMMUNITY LEGAL
SERVICES**

udziela porad prawnych po polsku, wyłącznie w czwartki od godz. 14.00 do 16.00, dla osób mogących wykazać się niskimi dochodami

• sprawy emigracyjne • problemy z właścicielami domów • sprawy związane z zasiłkiem dla bezrobotnych • zasiłek społeczny i rodzinny • emerytura

TEL. 252-7218
2970 Lakeshore Blvd. W. # 303
(Blisko Islington)

**SAVE-O-WAY
PARCEL SERVICE**

MISSISSAUGA, 720 BURNHAMTHORPE RD. WEST, UNIT 17

TEL.: 896-2832 FAX: 278-5993

TORONTO, 331 RONCESVALLES AVE.

TEL.: 532-3794

GODZINY OTWARCIA:

Poniedziałek - piątek 11 - 19, sobota 10 - 16

• Jesteśmy autoryzowanym dealerem PEKAO

• wysyłamy pieniądze na konta • owoce cytrusowe • lekarstwa
• paczki żywnościowe • samochody • maszyny rolnicze • sprzedajemy
bilety lotnicze • czartery do Polski • załatwiamy zaproszenia i ubezpieczenia dla
odwiedzających Kanadę • kupony Orbisu • słoneczne wakacje w ciepłych krajach

PACZKI MORSKIE (jako jedyni w Kanadzie wysyłamy
raz w tygodniu kontener do Polski)

PACZKI LOTNICZE (2 razy w tygodniu)

PEKAO
AUTHORIZED
DEALER

ŻYĆ NIE UMIERAĆ

DO POLSKI NA EMERYTURĘ

Mam ponad 65 lat i jestem już na emeryturze. Dostaję emeryturę z zakładu pracy, z Canada Pension Plan, rentę starczą (Old Age Security) oraz gwarantowany dodatek do emerytury (Guaranteed Income Supplement). Cały mój dochód ze wszystkich źródeł wynosi niewiele więcej niż 1,100 dolarów i dlatego rozpatruję możliwość przeniesienia się na stałe do Polski, aby spędzić tam resztę życia. Słyszałam, że teraz można pobierać całą emeryturę w dolarach więc przypuszczam, że w Polsce stać by mnie było na lepszy standard życia niż w Kanadzie. Jak się przedstawia sprawa otrzymywania mojego dochodu w Polsce? Czy dostanę wszystkie pieniądze, które otrzymuję obecnie, czy nie? Czy jest jakaś specjalna procedura załatwiania tych spraw? Odpowiedź na powyższe pytania jest dla mnie niezmiernie ważna.

Z.G.

Według informacji otrzymanych w konsulacie, 10 stycznia 1990 roku wyszła w Polsce ustawa, zgodnie z którą można otrzymywać renty i emerytury z zagranicy w walucie obcej w 100 procentach, bez obowiązku wymiany na złotówki. Jest to sytuacja korzystna dla tych, którzy chcą się wybrać na emeryturę do Polski.

Nie ma właściwie żadnych problemów z przekazaniem emerytury do Polski prosto z Canada Pension Plan czy też z zakładu pracy. Należy po prostu podać nowy adres w Polsce, na który chce się otrzymywać pieniądze.

W przypadku przesyłania emerytury zakładowej za granicę, należy się liczyć z możliwością, że 25 procent tej emerytury będzie zatrzymane tytułem podatku tzw. withholding tax. Po złożeniu zeznania podatkowego za dany rok, oczywiście dostanie się z powrotem całą nadpłatę.

Pieniądże z Old Age Security można otrzymywać za granicą, pod warunkiem że mieszkało się w Kanadzie

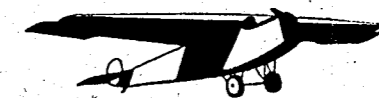
przynajmniej 20 lat. Ci co mieszkali w Kanadzie 40 lat dostaną 100 procent przysługującej im kwoty (obecnie wynosi ona około 340 dol.). Jeśli ktoś mieszkał w Kanadzie na stałe przez np. 25 lat dostanie 25/40 procent tej kwoty.

Dodatek do emerytury (Guaranteed Income Supplement) przysługuje tylko osobom, które mieszkają w Kanadzie, czyli jeśli się wyjeżdża na stałe z Kanady traci się ten dodatek. Jeżeli wynosi on np. 500 dolarów, to przy Pani dochodzie 1100 dolarów, będzie pani otrzymywać w Polsce 600 minus podatek, który do-

tyczy rent i emerytur wypłacanych za granice Kanady.

Na pytania dotyczące ubezpieczeń na życie i zdrowie, planowania finansowego, RRSP oraz funduszy inwestycyjnych Mutual Funds, odpowiadam na łamach ECHA lub indywidualnie tel: (416) 622-1115 lub (416) 746-5270.

Redaguje:
HALINA BARANOWSKA
M.A. A.I.I.C.

**KOMITET TECHNOLOGICZNEJ WSPÓLPRACY
Z POLSKĄ**

Lech Wałęsa ma dar robienia trafnych i obrazowych porównań. Przemawiając w listopadzie do Polonii w Toronto, opisał sytuację w Polsce jako wyścigi rowerowe, w których polska ekipa pozostała daleko w tyle. Jedyną szansą dla tej spóźnionej drużyny jest, by ktoś z czołówki do niej dołączył i pomógł nadrobić stracony czas. Do tej pomocy w nadrobieniu straconego czasu zamierza się dołączyć nowo powstały KOMITET TECHNOLOGICZNEJ WSPÓLPRACY Z POLSKĄ, działający pod egidą Stowarzyszenia Techników Polskich w Kanadzie.

Celem Komitetu jest ułatwienie znalezienia potrzebnych fachowców, którzy mogliby pomóc polskim przedsiębiorcom i zakładom przemysłowym dotarcie do współczesnej technologii. Drugim celem jest udzielenie fachowych informacji potencjalnym inwestorom. Na emigracji, a w szczególności w Kanadzie i w Stanach jest bardzo wielu inżynierów, architektów i innych specjalistów polskiego pochodzenia, niejed-

nokrotnie wybitnych w swoich dziedzinach zawodowych. Do nich wszystkich Komitet stara się dotrzeć, by zmobilizować i udostępnić dla Polski potencjalnie ogromny "know how". W udzielaniu porad inwestorom mogą pomóc ci, którzy niedawno przyjechali i znają sytuację przemysłową w Kraju.

Informacje o technicznie wykwalifikowanych osobach, szczególnie specjalizacyjne oraz rodzaj ofiarowanej pomocy są gromadzone w skomputeryzowany rejestr, który ułatwi kierowanie zapytań do właściwych fachowców. Komitet, podobnie jak Stowarzyszenie Inżynierów, jest organizacją nieochodową, opartą na bezinteresownej pracy członków. Za udzielanie informacji technicznych i innych Komitet nie będzie pobierał opłat.

Zwracamy się do wszystkich zainteresowanych tą akcją o skontaktowanie się pisemnie z Komitetem Technologicznej Współpracy, 4 Ptarmigan Crs., Don Mills, Ont. M3A 1W3.

Dokończenie ze str. 25

gratulacje. Na sali ustawione są mikrofony. Tworzy się kolejka pytań i postulatów. Ludzie walczą Meech Lake, tak jakby jego kształt zależał od mniejszości etnicznych. W końcu następuje zmiana klimatu. Japończyk mówi o odszkodowaniach, ktoś o cięciach budżetowych dla programów nauczania języków ojczystych. Wreszcie pojawia się znak ostrego, jak brzytwa, dziennikarstwa. Ukraińiec pyta premiera, czy poprzez aspiracje Ukrainy do niepodległości. Pytanie jest z gatunku między młotem a kowadłem i premier zaczyna opowiadać jak wspaniałe rzeczy dzieją się na Ukrainie, co widział, co słyszał. Ukraińiec przerywa ostro. - Poprzez pan? Mulronej jest już zirytowany. Nie zostaliśmy o to oficjalnie poproszeni - odpowiada i dodaje. - Musimy rozważyć również decyzję parlamentu sowieckiego.

"BACK TO SQUARE ONE"

Odpowiedzi są długie. Kolejka również. Kierownik tury dyskretnie przepędza jej sporą końcówkę do stolika. Ludzie szmerzą. Wracam jak niepyszna do stolika nr 1 i myślę "back to square one". A pytanie miało brzmieć, "czy gotowy jest poprzeć żądania Polaków udziału w rozmowach zjednoczeniowych Niemiec?"

MILA

Przy piekielnym stoliczku dalej walczą Meech Lake. Kiedy wystartować? Kiedy ma paść nasze historyczne "a Polska?", przy zupce z porów, czy koło deseru? Przy kawie, zwykle rządzących wywiewa. Trzeba się zmieścić w drugim daniu. Niestety, przy drugim kęsie przychodzi siedząca przy sąsiednim stoliku Mila i prosi Briana, by wyszedł przywitać dzieci ze szkoły ze Scarborough. Za państwem Mulronej wylatują kamerzyści i przestają już wierzyć w naszą historyczną szansę. Wyciątuje dzieci i już nie wróci! Na szczęście wraca. Mila podchodzi do mnie i z kobicą serdecznością zauważa: - Nie mia-

łaś szansy na zadanie pytania. Podejrzewam, że to coś ważnego. Mam nadzieję, że jeszcze uda ci się porozmawiać.

Tak, ona jest rzeczywiście świetną żoną dla polityka. Musi dostrzegać to, czego on dostrzec nie może lub nie powinien.

NA MECIE

Rozmawiam z premierem Kanady. Pytam, czy otrzymał list Kongresu Polonii, czy wie jakie jest stanowisko Polaków w sprawie granic? Czy jest nadzieja na udział Polski w rozmowach? Czy Kanada gotowa jest poprzeć polskie aspiracje oraz wystąpić jako jeden ze światowych gwarantów granic Polski?

Premier zdaje się nie być w pełni poinformowany o poruszeniu polskiego środowiska w Kanadzie. Sprawy takie załatwiane są w ministerstwie spraw zagranicznych. Stwierdza, że rozpatrzy nasze stanowisko. Uważa jednak, że układ 2 + 4 jest już przesadzony. Stwierdza, że z jego dyplomatycznych informacji nie płyną stąd zagrożenia. Wobec moich wątpliwości i wzmianki o Jaćcie dodaje, że mają to być rozmowy wstępne, że o kształcie i charakterze zjednoczonych Niemiec zadecyduje układ międzynarodowy, w którym Polska z pewnością się znajdzie. Dodaje przy tym, że prócz obecnej pomocy dla Węgier i Polski Kanada ogłosi "na dniach" 8-punktowy, poważny program pomocy dla Polski, przygotowywany, przed przewidywaną na 27

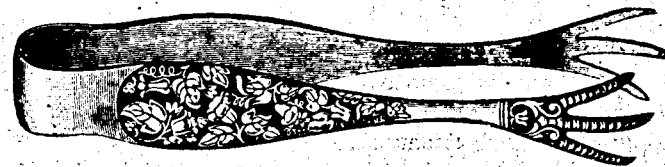
marca wizytą premiera Mazowieckiego. Mimo wszystko wręczam listy. Niech będą dowodem naszego popolitego ruszenia i oczekiwań wobec rządu Kanady.

SYRENI ŚPIEW I WSPÓLNY INTERES

List, co jest do przewidzenia, wędruje do szefa tury z biura premiera. Szef wręcza mi wizytówkę. Padają jeszcze komplementy dla Polski, która jako pierwsza samotnie walczyła o demokrację i sprawiedliwość. Zatkajmy uszy na ten syreni śpiew. To nam wszyscy mówią. A najszybciej kulturalny Anglosas. Lubimy tego słuchać i zapominamy z czym żeśmy przybyli. A to jest zwykle tylko te kilka minut. Równie przelotne, równie beznadziejne jak samotny atak wspomnianego Ukraińca. Potrzebne są bowiem dziesiątki stolików ze szczęśliwym numerem jeden. Z różnych środowisk. Z politycznej hierarchii, ze świata interesu i z grup profesjonalistów bez kompleksów.

Ms. Grazia Farfus

LECZENIE ZIOŁOWE DZIECI

Zapobieganie jest najważniejszą sprawą utrzymania dziecka w dobrym zdrowiu. Zbalansowana, pełnowartościowa dieta, przebywanie na powietrzu i spokojne środowisko rodzinne są niezbędne dla rozwoju każdego młodego organizmu ludzkiego.

Dzieci szczególnie dobrze reagują na leczenie ziołami, ze względu na ich silny układ odpornościowy, jak i wspomagające i odżywcze działanie ziół. Można wyodrębnić 4 grupy dzieci, które są najbardziej podatne na leczenie ziołowe. Pierwszą grupę stanowią dzieci z osłabionym układem odpornościowym. Do tej kategorii zalicza się dzieci, które cierpią na przewlekłe przeziębienia i schorzenia układu oddechowego, zapalenia zatok, lub zapalenia ucha. Drugą grupę stanowią dzieci z alergiami, te u których występuje katar sienny, astma, egzema lub inne choroby skóry. Trzecia kategoria obejmuje dzieci, których problemy wynikają głównie z napięcia psychicznego, nerwic i stresów. Natomiast do czwartej grupy zalicza się dzieci z problemami przewodu pokarmowego i przewlekłymi zaparciami.

Każdy z tych problemów u dziecka może stanowić predyspozycję do późniejszych schorzeń przewlekłych. Oczywiście wiele predyspozycji jest dziedzicznych. Rodzice jednak sami w wielu przypadkach mogą zapobiec pewnym anomaliami, a nawet wadom wrodzonym poprzez zwrócenie większej uwagi na swój własny sposób odżywiania jak i styl życia, zbalansowaną odpowiednio dietę, zaprzestanie palenia papierosów i nie nadużywanie alkoholu.

Zacznę od pierwszego przykładu. A więc dziecko, które powraca do lekarza co dwa tygodnie po kolejny antybiotyk z powodu przewlekłego zapalenia ucha. W takich wypadkach leczenie ziołami jest ujęciem danego problemu w sposób bardziej całościowy. Leczenie takie obejmuje kilka aspektów. Jest to oczy-

wiście dieta uważnie kontrolowana, z wykluczeniem mleka i oczyszczanych produktów, które mogą powodować nadmierną produkcję śluzu. Leki roślinne są w stanie przywrócić właściwą formę błony śluzowej czyniąc ją odporniejszą na ataki ze strony czynników uczulających, jak i chorobotwórczych. Leki o działaniu przeciwzapalnym lub wykrztuśnym mogą być stosowane. Nie będę wymieniać nazw tych leków, ze względu na to, że dobierane są one bardzo indywidualnie do objawów pacjenta.

Innym aspektem ziołolecznictwa jest pobudzanie układu odpornościowego poprzez stosowanie roślin ziołowych, które oczyszczają i działają bezpośrednio na układ limfatyczny. Wśród nich może to być zioło - Przytulnia, jak również rośliny, które stymulują układ odpornościowy jak na przykład zwyczajne czerwone, ogrodowe buraki w postaci soku buraczanego z dodatkiem soku z marchwi. Są to oczywiście pojedyncze przykłady, ale ziół takich mamy znacznie więcej.

Jeszcze innym aspektem leczenia chronicznych infekcji jest wywołanie

pocenia się w celu oczyszczania organizmu poprzez pory skóry. Jeśli temperatura dziecka jest wysoka może ona być obniżona w sposób bezpieczny środkami napotnymi takimi jak Dziki bez czarny lub Krwawnik pospolity, w postaci gorących naparów czy herbat.

Istnieją również naturalne antybiotyki. Podanie takich leków ziołowych stanowi jeden tylko aspekt pełnego leczenia - mianowicie zmianę i podbudowanie organizmu ludzkiego na tyle, aby stał się on odporny na wszelkiego rodzaju ataki ze strony czynników chorobotwórczych. Gdyż jak powiedział znany bakteriolog Ludwik Paster: "Bakteria jest niczym, najważniejsza jest siła witalna organizmu". Dlatego też należy skoncentrować się nad poprawą systemu odpornościowego, na kontroli diety, poprawy kondycji naszych tkanek, w szczególności błon śluzowych, poprawy krążenia i procesu eliminacji.

Do tematu tego powrócę w następnym odcinku ZDROWIA.

LIDIA DOBOSZ, M.D., N.D.
TEL. 534-0050

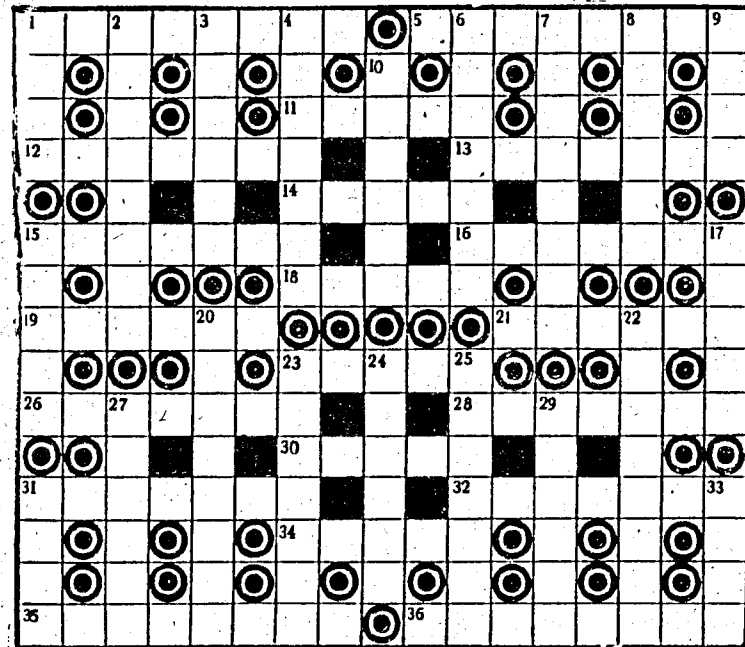

POZIOMO:

- Zacofanie, nieoświecenie
- Początek poranka
- Posłuszeństwo, subordynacja
- Egoista, sobek
- Dawniej sklep z wyrobami tytoniowymi
- Służby do podpierania się
- Szkatułka
- Drewniany młyn dawnego typu
- Piękno, uroda
- Miseczka do picia płynów
- Semafor
- Górna strona medalu lub monety
- Stopień oficerski
- Śpiewający ptak
- Alkaloid w herbacie
- Zelbetonowy schron
- W buddyźmie stan najwyższej szczęśliwości
- Roślina ozdobna o mięsistych liściach zakończonych kolcami
- Marzyciel
- Ciężka obraza

PIONOWO:

- Wyodrębniony okres, godzina
- Przymusowe usunięcie z zajmowanego lokalu
- Ptaka kiwi
- Unieruchamia zgiętą w łokciu chorą rękę
- Okno sklepowe
- Niemile przygody, kłopoty
- Peleng, określenie kierunku położenia poszukiwanego obiektu
- Wulkan na Sycylii
- Zgryzota
- Wódz plemienia w Afryce
- Zaciśnięta pięść
- Wgłębiona dolinka

BRYDŻ NR 88

ZADANIE

WE po partii:
 K 7 6 2 A W
 A K W E 5 4
 K D A 7 6 4 3 2
 K 10 8 3 2 W 9 5

W N E S
 1 trefl 1 kier 2 kara 2 kiery

3BA pas...
 Jak rozgrywasz po wiście damą kier (S dołożył dwójke)?

ROZWIĄZANIE

Należy się oczywiście, zastanowić nad rozgrywką kontraktu przy podziale kar 4-1. Dwie możliwe rozgrywki:

- odegrać mariasza karo i impasować damę pik;
- zagrać króla karo, damę przejąć asem (przy podziale kar 3-2 oddajemy karo i mamy gotowych 9 lew) i impasować damę trefl.

Wydaje się, że obie koncepcje są równoważne, gdyż gwarantują wygranę kontraktu przy podziale kar 3-2, a także przy ich podziale 4-1 pod warunkiem, że uda się impas wybranej damy. Tak jednak nie jest, bowiem statystyczna szansa zastania upstrzonej przez nas damy na określonym ręku, zależy także od tego, gdzie jest długość

22 Sposób opowiadania o faktach minionych

- Przerwa między aktami przedstawienia
- Końcowa część utworu
- Krajoznawcze muzeum etnograficzne
- Łódź do konstrukcji tymczasowych mostów
- Węgiel
- Wiadomość obliczona na wprowadzenie w błąd
- Pieśń solowa

Rozwiązanie krzyżówki z poprzedniego numeru

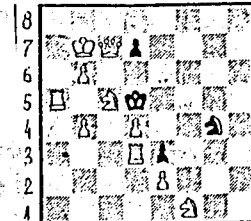
POZIOMO: Duplikat, Kołnier, Miotta, Drewno, Merkury, Orbita, Grabie, Reakcja, Płatek, Pięta, Arogant, Gamoń, Aromat, Proszek, Wiśnia, Stołek, Recesja, Snopek, Tatuaz, Meldunek, Peryskop.
PIONOWO: Umiar, Lutnictwo, Kramarka, Twórca, Korupcja, Łodyga, Irena, Rencistka, Łzawienie, Ikonostas, Obojczyk, Taksator, Parkan, Zastęp, Napad, Erato.

- Sg6 - f8 x
1. - " - S17 - e5
- Hd4 : d5 x
1. - " - S17 - h8 lub h6
- Wg2 - e2 x
1. - " - S17 : d8
- Wg2 - e2 x
1. - " - inne dowolne ruchy czarnych
- e7 - e8H x

III Mecz POLSKA - HOLANDIA 1937 r.
 Mecz punktowano od 1p. za I miejsce do 20 p. za XX miejsce. Liczba zawodników, nieograniczona. Z Polaków najlepszy wynik uzyskał D.Przepiórka. Mecz wygrali Holendrzy 195:225.

ZADANIE Nr 94

Dawid Przepiórka
 Mecz Polska-Holandia 1937 r.

Białe zaczynają i dają mat w 2 ruchach.
 Rozwiązanie w następnym numerze.

GRAORZ

SZACHY NR 94

ROZWIĄZANIE ZADANIA NR 93

- Kf8 - g7! Ha1 : d4 +
- Sc2 : d4
1. - " - Wg4 : g6 +
- Wg2 : g6 x
1. - " - Sf7 - g5

CHCESZ KUPIĆ W POLSCE DOM LUB DZIAŁKĘ?

MASZ NIEUREGULOWANE SPRAWY MAJĄTKOWE? PLANUJESZ ZAŁOŻENIE W POLSCE FIRMY? POLSKIE PRZEPISY PRAWNE ULEGAJĄ CIĄGLYM I ZASADNICZYM ZMIANOM!

GDAŃSKA KANCELARIA PRAWNICZA
 reprezentowana na terenie Ameryki Północnej przez
NEXUS INTERNATIONAL

oferuje
Pośrednictwo
 - w kupnie/sprzedaży nieruchomości, działek oraz nieruchomości o przeznaczeniu gospodarczym w Polsce;
 - w zakładaniu firm w Polsce (np. joint ventures);
 - w rozwiązywaniu spraw majątkowych, spadkowych i podatkowych.

Doradztwo
 - w ocenie stanu prawnego i technicznego oraz szacowaniu wartości rynkowej nieruchomości w Polsce;
 - rozwiązywaniu nieuregulowanych w Polsce spraw majątkowych, spadkowych i podatkowych;
 - prawny i ekonomiczny consulting w prowadzeniu firm, w tym feasibility studies,
 - ekspertyzy dotyczące polskiego prawa eksportowo/importowego, dewizowego i podatkowego.

ZAPEWNIAMY PROFESJONALIZM, RZETELNOŚĆ I DYSKRECJĘ
Nexus International
 1800-330 Portage Ave., Winnipeg, Manitoba, Canada R3C 0C4
 TEL. (204) 943-7459, Fax (204) 943-0146

CHIN

RADIO/TV INTERNATIONAL
Polski Program Radiowy
ECHO OJCZYZNY

Redagują dla Polonii i o Polonii:
KRYSTYNA I RYSZARD PIOTROWSCY

- Wiadomości z Polski
- Informacje o życiu i działalności środowiska polonijnego w Toronto, Kanadzie i na całym świecie
- Wywiady z politykami, ludźmi nauki i rozrywki
- Muzyka i piosenka
- Koncert życzeń

Od poniedziałku do piątku na fali FM 100.7 od godz. 10:30 do 11:30 rano.

P.O.Box 26 STN "A" Mississauga, Ont. L5A 3A1
 TEL. 531-9991 od 10-11 - studyjny
 TEL. 568-1489

NAJNIŻSZE CENY TOWARÓW DO POLSKI

Dostawy w cyklu 14-dniowym. Dowolnie zestawiaj skład paczki. Zamówienie minimum 5 kg.

Ilość	Nazwa towaru	Cena CD \$	Razem
..... x 1 kg	Cytryny	2.60	=
..... x 1 kg	Pomarańcze	2.60	=
..... x 1 kg	Grejpfruty	2.60	=
..... x 1 kg	Mandarynki	2.80	=
..... x 100 g	Czekolada gorzka	0.90	=
..... x 100 g	Czekolada mleczna	0.90	=
..... x 100 g	Czekolada orzechowa	1.00	=
..... x 300 g	Bomboniera	4.20	=
..... x 400 g	Cukierki witaminowe	3.40	=
..... x 1 op	Guma do żucia (60 g)	0.90	=
..... x 250 g	Kawa ziarnista brazylijska	2.40	=
..... x 1 kg	Kawa ziarnista brazylijska	8.00	=
..... x 3 kg	Kawa ziarnista brazylijska	20.00	=
..... x 100 g	Herbata cejlońska	1.30	=
..... x 25 szt.	Herbata ekspresowa norm.	1.30	=
..... x 25 szt.	Herbata ekspresowa różana	1.30	=
..... x 400 g	Herbata instant cytrynowa	2.50	=
..... x 800 g	Czekolada w proszku	4.80	=
..... x 250 g	Kakao	2.00	=
..... x 200 g	Rodzynki kalifor.	1.30	=
..... x 200 g	Migdały kalifor.	2.30	=
..... x 200 g	Wiórki kokosowe	1.60	=
..... x 400 g	Pasta czekl.orzech.	2.70	=
..... x 500 g	Margaryna mleczna słonecz.	2.10	=
..... x 1 l	Olej jadalny roślinny	5.20	=
..... x 500 g	Ryż (USA)	2.10	=
..... x 400 g	Mąka kartoflana	1.90	=
..... x 3 op	Budyń czekol. i waniliowy	1.40	=
..... x 5 kg	Mąka	6.50	=
..... x 5 kg	Cukier	6.50	=
..... x 500 g	Pieprz czarny	6.00	=
..... x 100 g	Sardyńki w oleju	1.20	=
..... x 200 g	Filet śledziowy w pom.	1.40	=
..... x 200 g	Ser żółty krojony	1.90	=
..... x 450 g	Szynka w puszce	4.80	=
..... x 340 g	Szynka mielona	2.50	=
..... x 1 l	Sok pomarańczowy	2.60	=
..... x 840 g	Brzoskwinie w puszce	3.10	=
..... x 0.33 l	Piwo w puszce	1.50	=
..... x 200 g	Orzeszki ziemne solone	1.30	=
..... x 1 szt.	Pasta do zębów (fluor)	1.40	=
..... x 1 szt.	Mydło toaletowe Fa	1.20	=
..... x 3 kg	Proszek do prania	12.50	=
			R a z e m :

Ubezpieczenie i dostawa paczki:
 BEZ OPŁAT w Kanadzie i w Polsce.

Załączam Cheque lub Money Order na sumę ogółem CDS

NADAWCA: tel.:

ODBIORCA: tel.:

Zlecenia przyjmuje: **COPYA-TRADE,**
291 Lois Crescent, TIMMINS, Ont. P4P-1G6
 TEL. 705-268-6875 (po 6 pm); TEL. 416-266-1456 (po 6 pm);
 FAX 705-268-9181 (bez przerwy).

Horoskop tygodnia

15 - 21 marca

BARAN: 21 marca - 20 kwietnia

Zabrnięteś w labiryncie uczuć. Wyzwolić się, postępować po swojemu - oto jest cel wszelkich kroków. Pracy huk. Zarobek niezły, aczkolwiek nieadekwatny do włożonego trudu. Serce może zacząć dla kogoś bić mocniej. Znak serdeczny - Strzelec, unikaj Panny. Dzień miły - czwartek, liczba szczęśliwa - 4.

BYK: 21 kwietnia - 21 maja

Marzenia to nie rzeczywistość. Tarapaty finansowe, kłopoty rodzinne. Odchodziś ktoś Ci życzliwy, znający Cię bardzo dobrze. Niemożność doprowadzenia decyzji do końca prowadzi do stresów i bezwładu więc staraj się to zwalczać. Znak przyjacielski - Ryby, unikaj Bliźnięt. Dzień miły - sobota, liczba szczęśliwa - 7.

BLIŹNIĘTA: 22 maja - 21 czerwca

Oczekiwanie na cud uznania przedłuża się. To źle wpływa na Twoje zdrowie i samopoczucie. Rzuć te nadzieje, otrząśnij się z odrętwienia i zabierz się do roboty, jak dawniej. Uczucia uregulowane. Podróż choć niedaleka, radosna i pełna niespodzianek. Znak miły - Rak, unikaj Lwa. Dzień miły - środa, liczba szczęśliwa 9.

RAK: 22 czerwca - 22 lipca

Gnębą Cię różne dolegliwości i choróbka. Nie poddawaj się. W rodzinie spokój i sielanka. W środowisku zawodowym kłębawisko. Wybrniesz swobodnie ze wszystkich opatów. Skieruj całą energię na pokazanie swej siły, wytrwałości i wszechogarniającego optymizmu. Znak szczery - Panna, unikaj Raka. Dzień miły - sobota, liczba szczęśliwa - 5.

LEW: 23 lipca - 23 sierpnia

Po ciągłych uleganiach wymogom pracy odetchniesz z ulgą. Kroj Ci się daleka podróż. Zdrowie dopisze, nie ustana jednakowoż dolegliwości materialne. W uczuciach natomiast burza i to nagła, ale zakończona tęczą. Znak wspierający - Koziorożec, unikaj Skorpiona. Dzień miły - czwartek, liczba - 3.

PANNA: 24 sierpnia - 22 września

Znow zapłaczesz się beznadziejnie w ten stary, niebezpieczny romans. W rodzinie rozterki i niepokoje, zupełnie zbyteczne, ale uporczywe. Sytuacja materialna niezmiennie na wysoka. Spotkania z bardzo interesującymi ludźmi. Znak miły - Wodnik, unikaj Barana. Dzień miły - czwartek, liczba szczęśliwa - 6.

WAGA: 23 września - 23 października

Zadne pobożne życzenia nie są w stanie przesłonić Ci rzeczywistości. Pełna jest ona dolegliwości uczuciowych i materialnych. W środowisku zawodowym blask sukcesu, stąd materialna hossa. Nie przeceniaj jednak uśmiechu losu. Ostrożnie. Znak miły - Waga,

unikaj Skorpiona. Dzień ważny - niedziela, liczba szczęśliwa - 3.

SKORPION: 24 października - 22 listopada
Irytujeś się niepotrzebnie; życie jest takie jakie jest i tak trzeba je brać. W środowisku zawodowym - szczypta uznania. Wreszcie Cię docenią, ale to już po czasie; nie jest Ci to już teraz potrzebne. W rodzinie dużo szczęścia i mnóstwo radości. Sytuacja materialna w normie, czasem nawet lepsza niż by się było można spodziewać. Znak miły - Byk, unikaj Ryb. Dzień ważny - sobota, liczba - 4.

STRZELEC: 23 listopada - 21 grudnia

Przed Tobą wielka kariera. Strzeż się zawistnych, a i sam nie top innych, z przyrodzoną sobie bezwzględnością i gwałtem. Powoli, lecz konsekwentnie, zakosami raczej niż susem zdążaj do obranego celu. Znak sprzyjający - Waga, unikaj Lwa. Dzień miły - poniedziałek, liczba szczęśliwa - 8.

KOZIOROŻEC: 22 grudnia - 20 stycznia

Znow podróż! Dużo wrażeń, a i trochę pieniędzy. Uczucia w rozterce. Chciałoby się je trzymać na wodzy, lecz one wyrwijają się raz poraz w różne zgoła strony. Stabilizacja w tej akurat dziedzinie raczej obecnie mało możliwa. Znowu awans zawodowy i materialny. Znak miły - Bliźnięta, unikaj Raka. Dzień miły - sobota, liczba szczęśliwa - 7.

WODNIK: 21 stycznia - 18 lutego

Czas wyłamywania się z ogólnie przyjętych zasad postępowania wobec otoczenia, środowiska zawodowego i samego siebie. Szczypta szaleństwa i romansowość. Względły różne: zdrowotne, finansowe i rodzinne. Najważniejsze: strachów się nie bać, a z dołków wygrzebywać się szparko. Znak kochający - Wodnik, unikaj Lwa. Dzień miły - poniedziałek, liczba - 13.

RYBY: 19 lutego - 20 marca

Materialny dostatek niewątpliwy, chociaż na wielkie szaleństwa nie starczy. Przedłóż tedy nad nie - szczęście rodzinne i radość potomstwa - jeśli nie obecnego, to przyszłego. A więc pora na oszczędności. Pamiętaj, że każdy jest kowalem swego losu. Znak sprzyjający - Lew, unikaj Koziorożca. Dzień miły - poniedziałek, liczba szczęśliwa - 6.

ARIETE

KTO SIĘ URODZIŁ

15 marca

Jerzy Hoffman - reżyser, Steve Coy (Dead or Alive)

Poczdwić ten wszystko głęboko przeżywa nie tracąc wiecznego optymizmu i zaufania do ludzi. Wytrzymały, cierpliwy, prze do swoich życiowych celów, które są uczciwe i proste. Nie wszyscy go doceniają, choć kto trafi może liczyć na wiernego przyjaciela i współpracownika. Wada: łakomstwo.

16 marca

George Ohme - fizyk, Nancy Wilson (Heart) Talent organizacyjny, wojowniczość. Na zewnątrz jak ostygiły wulkan. Wielki też ma temperament seksualny i zmysłowość. Bystry i przenikliwy. Świetny taktik.

17 marca

Gabriel Narutowicz - polityk, Józef Bem - generał, Mike Lindup (Level 42), Rob Lowe - aktor

Przyjacielski, idealistyczny, lubi działalność społeczną. Podlega wielu wpływom, nikomu nie chcąc wyrządzić krzywdy czy przykrości. Osiąga wysokie stanowiska. Wada: wmontowane w życie katastrofy, kładące kres ważnym planom i zadaniom. Zaleta: dowcip.

18 marca

Józef Diesel - konstruktor silnika, Michele Morgan - aktorka

Z jednej strony rwie się do czynu, z drugiej strony trochę plaksa. Raz do rany przyłóż, a raz taki gad. Delikatne zdrowie, niepokój, drażliwość. Musi się uczyć od dziecka koncentracji, relaksu i milczenia. Wyjdą wówczas duże zmysłowe talenty.

19 marca

David Livingstone - odkrywca, Bruce Willis, - Terry Hall (Colourfield)

Chodzi swoimi drogami. Interesują go sprawy nowe i ciekawe. Rodzina nie jest jego żywiołem. Lepiej nadaje się do polityki, nauki, wynalazczości. Sporo w tym wszystkim uczuć zmiennych, humorów i pośpiechu. Do pełnej równowagi potrzebuje spokoju, stałości i wygód.

20 marca

Henryk Ibsen - pisarz, Ludwik Solski - aktor Zaciekły w poglądach, wymagający, surowy, szorstki, dąży do perfekcji i osiąga ją wbrew okolicznościom. W miłości zachłanny, niezależny.

21 marca

Johann Sebastian Bach - kompozytor Twórca własnego losu. Nikt nie próbuje nad nim przejść kontroli. Wyniosły, dobrze uzbrojony w walkach życiowych, zazdrosny i rywalizujący. Świetna intuicja, wyobraźnia i ekspansja psychiczna. Kobiety urodzone w tym dniu czują się skrepowane w małżeństwie. Nie podporządkowują się ani partnerowi ani okolicznościom.

KALENDARZYK ECHA

*Kiedy Józef kiwnie brodą
pójdą śniegi na dół wodą*

*Święty Józef laską w ziemię kole
wyjeżdżajcie chłopcy orać pole*

W marcu już dzień jak ruski wół.

15 marca, CZWARTEK

Klemens, Longin, Ludwika, Magorian, Zachariasz

16 marca, PIĄTEK

Gabriel, Henryka, Herbert, Hilary, Izabela, Julian i Oktawian, Oktawia

17 marca, SOBOTA

Armin, Gertruda, Jan, Parys, Patryk, Zbigniew

18 marca, NIEDZIELA

Boguchwał, Cyryl, Narcyz, Edward

19 marca, PONIEDZIAŁEK

Bogdan, Józef

20 marca, WTOREK

Aleksandra, Anatol, Eufemia, Eugenia, Godziszław, Kira, Klaudia, Maurycy, Patrycjusz, Wincenty

21 marca, ŚRODA

Benedykt, Bernardetta, Filomena, Kasjan, Lubomir, Ludomir, Mikołaj

RADY I PORADY

"Rybie" nadal - jak odgrażaliśmy się w ubiegłym tygodniu.

• Jak szybko oczyścić rybę z łusek? Pokropić lekko octem lub potrzeb szmatką z octem. Zostawić na parę minut. Skrobać drobną tarką, bowiem nożem łuski przyskają wszędzie, a z rybiego grzbietu schodzi co druga. Można też zanurzyć rybę na 3 sekundy we wrzątku. Nie dłużej, bo skóra popęka.

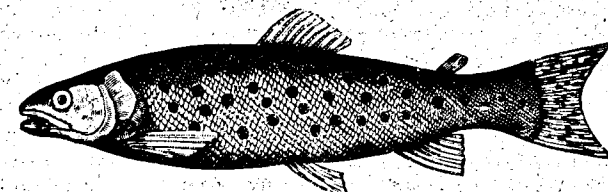
• Ryba lub filet przyrumieni się ładnie, jeśli przed smażeniem osuszmy ją dobrze papierowym ręcznikiem lub ściereczką.

• Z rąk usuwamy przykry zapach ryby czy cebuli myjąc je w osolonej wodzie.

• Fusami z herbaty usuwamy nieprzyjemny zapach po rybce na patelni.

RYBA PO GRECKU - łatwa w przygotowaniu

1 kg ryby (np. tutejszej white fish ale mogą być też filety), olej sojowy lub słonecznikowy, 2 łyżki mąki, sól, pieprz, 75 dk g warzyw mieszanych (marchewka, pietruszka, cebula, seler, por), 1/2 - 1 szklanka czyli trzy tutejsze puszczerki przecieru pomidorowego, 2 łyżki musztardy, 1 szklanka rosółu lub bulionu z kostki, cynamon, kilka goździków, sól, pieprz, cukier, listek laurowy.

ECHO POLECA

• "The Greeks" to tytuł dwuczęściowej sztuki wystawianej od 22 marca do 1 kwietnia na deskach Berkeley Theatre Upstairs (26 Berkeley St., tel. 533-6100). Pierwsza część "The Cursed" jest w każdą sobotę, a druga "The Blessed" można obejrzeć w niedzielę.

• Do 29 kwietnia otwarta będzie wystawa pt. "Odyssey: The Art of Photography at National Geographic" w Royal Ontario Museum (100 Queen's Park, tel. 586-5549). Ponad 200 prac, począwszy od 1880 roku.

• Tylko ci, którzy ukończyli 19 lat mogą wziąć udział w Toronto Wine And Cheese Show organizowanym od 23 do 25 marca w International Centre, 6900 Airport Rd., Mississauga, tel. 229-2060.

• Wystawa przyczep campingowych i innych pojazdów nadających się do turystyki, czyli Toronto Travelcamping Show '90 od 22 do 25 marca w Metro Convention Centre, 255 Front St. W., tel. 1/705/484-0295.

• Toronto Model Railway Show - 24 i 25 marca w International Centre,

Umytą rybę oczyścić, umyć, skrajając filety, podzielić na porcje, oprószyć mąką i usmażyć wkładając na patelnię z rozgrzanym olejem. Osolić. Umyte i obrane warzywa opłukać, pokrajać w słomkę, włożyć do rondła, dodać kilka łyżek oleju i podsmażyć mieszając. Gdy się lekko podrumienia, wlać rosół, wymieszać, osolić i dusić. Do miękkich dodać przecier pomidorowy, listek laurowy, goździki oraz kawałek cynamonu i pieprz; dusić jeszcze kilka minut. Ostudzić, dodać musztardę, wymieszać i przyprawić do smaku. Zimnymi warzywami zalać usmażoną i ostudzoną rybę. Podawać z dodatkiem pieczywa. Znakomite danie na urodzinowe czy imieninowe w Poście. (Składniki na 6-8 porcji).

6900 Airport Rd., Mississauga, tel. 488-9446.

• Pokaz budowy modeli statków i okrętów, a także wystawa tychże 24 i 25 marca w Brigantine Room, 235 Queen's Quay W., tel. 973-3000.

ECHO POLECA DZIECIOM:

• "Peter Pan" - musical prosto z Broadwayu w torontońskim O'Keefe Centre (Front St. i Yonge). Od 20 do 25 marca. Bilety do nabycia w kasach lub przez TicketMaster, tel. 872-2262.

• Lekcje tańca i muzyki dla dzieci od 7 miesiąca do 3 lat rozpoczynają się 26 marca. Zapisy i informacje tel. 486-8742.

• Cyrk Birdiego będzie występował 25 marca o godz. 14 w Minkler Auditorium, 1750 Finch Ave. E., tel. 4911-8877.

• Chór kanadyjskiej opery, dziecięcej będzie występował 25 marca o godz. 13.30 i 15.30 w Markham Theatre, 171 Town Centre Blvd., tel. 479-0201.

Głównie dla dzieci od lat 8 do 12. Cena biletów - \$8.

Polish
Canadian
Community
Services
(Toronto)

2333 Dundas St.W. Sulte 408,
Toronto, Ont. M6R 3A6
TEL. (416) 533 9471

O PRAWIE RODZINNYM

Ciąg dalszy

Część trzecia

Oto kilka rad opracowanych na podstawie broszury wydanej w języku polskim, a przeznaczonej jako informator dla kobiet. Informacje te nie stanowią oficjalnych tekstów prawnych. Prawo rodzinne ma wiele wyjątków i przepisów szczegółowych, których ten tekst nie uwzględnia. W celu uzyskania dalszych informacji proszę zwrócić się do adwokata lub poradni prawnej. Osoby mieszkające w Toronto mogą otrzymać pomoc w naszym biurze i w jego prawnej poradni, gdzie udzielamy pierwszej pomocy osobom, które nie mogą porozumiewać się swobodnie po angielsku, również w tak dramatycznej sytuacji jak przemoc w domu.

NAPAD NA ŻONĘ BĄDŹ PARTNERKĘ

Przemoc w domu jest w Kanadzie zjawiskiem rozpowszechnionym i bardzo niepokojącym. Siega 10-15% rodzin. Spotyka się ją w rodzinach o różnym stopniu wykształcenia, zasobności finansowej. Religia albo pochodzenie etniczne zdaje się odgrywać w powszechności tego przestępstwa rolę drugorzędą.

Prawo zabrania stosowania przemocy także wobec rodziny. Uderzenie,

kopanie, policzkowanie, popychanie, groźby użycia przemocy i inne formy wyrządzania krzywdy są w tym kraju nielegalne. Mężczyzna, który tak traktuje partnerkę może być aresztowany, oskarżony i wsadzony do więzienia.

Przemoc w domu nie jest sprawą prywatną. Wpływa negatywnie na postawę i wyniki w szkole dzieci, przyczynia się do tego, że w przyszłości będą identyfikować się z rodzicami jako ofiary albo przestępcy. Psychiczne cierpienia maltretujących kobiet są przyczyną poważnych chorób i zaburzeń emocjonalnych. Bite, źle traktowane kobiety żyją często w przekonaniu, że wina za ich sytuację leży po ich stronie. Tymczasem nie jest ona nigdy przyczyną przemocy i nie powinna czuć się winna, że "sprowokowała" atak.

Nie istnieje praktycznie inny sposób zaprzestania ataków, jak uczynienie ich stnienia sprawą publiczną. Przesiępca bowiem na ogół usiłuje zatrzeć ślady i przedstawiać swoje życie rodzinne w postaci idyllicznej przed pójściem do przytułku lub znalezieniem własnego kąta. O napadzie należy bezwzględnie poinformować

swój lekarza - i to jak najszybciej. Lekarz sporządza raport i dysponuje materialnymi dowodami przestępstwa. W wypadkach ciężkich trzeba się zgłosić na pogotowie. Należy zapisać sobie nazwisko lekarza, który badał.

Lekarz rodzinny może udzielić pomocy zarówno kobiecie, jak jej partnerowi. Powodem jego braku opanowania może być bowiem brak nawyków kontroli, psychopatia, socjopatia, zaburzenia psychiczne, uszkodzenia systemu nerwowego, alkoholizm, narkomania, zatrucie pokarmowe i inne stany fizjologiczne osłabiające zdrową reakcję na stres. Pomoc z zewnątrz najczęściej przynosi kres torturom. Trzeba wiedzieć, że bita kobieta opuszczając dom, nawet dzieci, w świetle prawa wcale nie porzuca rodziny, ale szuka tymczasowej ochrony życia. Zanim jednak dojdzie do tego ostatecznego kroku jakim jest opuszczenie domu, należy powiedzieć o swojej sytuacji

znajomym, rodzinie i sąsiadom, osobom do których ma się zaufanie. Należy ich poprosić, by zadzwonili na

policję, gdy usłyszą bójkę czy krzyki. Atak można niekiedy przewidzieć, zwłaszcza gdy występuje pod wpływem alkoholu, nieprzyjemnych wydarzeń w pracy, lub jest sankcją za przekroczenie jakichś wymuszonych zakazów. Bliscy mogą pomóc w najtrudniejszym okresie ukrywania się. Najtrudniej jest krzywdzonej kobiecie **zawiadomić policję.** Może się jednak okazać, że jest to jedyne wyjście zakończenia powtarzających się epizodów przemocy.

Gdy policja przybędzie, trzeba im opowiedzieć co się stało. Poinformować o innych, poprzednich napadach. **Policja ma obowiązek** do oskarżenia krzywdziciela, jeżeli ma powód do uwierzenia, że napad miał miejsce. Nie musi przy tym bezpośrednio widzieć ani słyszeć napadu. Wystarczą zeznania świadków, a w tym głównie pobitej kobiety. Kryminalną sprawę sądową przejmie adwokat rządowy (Crown Attorney). Oskarżenie może być wycofane tylko przez Urząd Koronny (Crown), a nie przez pobitą kobietę. Jeśli zostanie wezwana powinna potem świadczyć w sądzie.

Badania wykazały, że oskarżenie zmniejsza szansę wystąpienia przemocy w przyszłości. Jednym ze sposobów uzyskania pomocy jest kontakt z poradnią pomocy napadającym żonom (Wife Assault Helpline). Pracownicy poradni punktów opieki bądź domów tymczasowego pobytu pod tą nazwą mają dużo doświadczenia, dysponują często przygotowanym tymczasowym lokum, opieką nad dziećmi, pomocą psychologiczną i lekarską.

W kolejnym numerze:

Co zabrać przy opuszczaniu domu, jakie są możliwości prawne, sprawa u Sędziego Pokoju. Czy można "wyprowadzić" męża?

Redaguje:

ELŻBIETA WOLSKA

O KOŚCIELE MARIACKIM I JEGO BUDOWNICZYCH

Na krakowskim rynku stoi Kościół Mariacki, budowla znana w świecie, bowiem Polacy z różnych dalekich stron przybywają do Krakowa, żeby na stary polski zabytek popatrzeć. Jeśli wybierzesz się kiedyś do Polski, z pewnością również go zobaczysz. Usłyszysz wtedy od przewodników straszną historię o budowniczych tego kościoła.

Miała ona miejsce za czasów księcia Bolesława Wstydlwego i Kingi. Tej samej, która sól do Polski sprowadziła. Przez mądre rządy książęcej pary, bogacili się wszystkie stany, a najbardziej krakowscy mieszczanie. A że nie byli skąpi, uradzili, że zbudują piękny kościół godny bogactwa polskiego miasta.

Tak się złożyło, że żyli w tym czasie w Krakowie bracia budownicowie. Zdażyli już razem zbudować kilka zamków i kościołów. Starszy, bardziej doświadczony pomagał młodszemu w tajnikach zawodu tak, że wkrótce okazało się, że nie ma w Polsce lepszych budowniczych dla tak ambitnego i trudnego planu. Bracia chętnie się zgodzili na propozycję. Była dla nich szansą wielkiego rozgłosu i sławy. Ale zamiast jak zawsze, wspólnie plany układać, każdy z nich zapragnął sławy tylko dla siebie. W tajemnicy przed sobą nawzajem układali plany budowy. W tajemnicy rysowali, gromadzili materiały.

Po Krakowie poszła wieść, że kościół będzie miał różne wieże. Która będzie piękniejsza? - pytano. Większość stawiała na starszego brata, na jego fantazję, doświadczenie i solidność wykonania. Młodszy brat bowiem, żadną samodzielną pracą nie zdażył się wykazać. Domysły szybko się potwierdziły. Starszy brat zaczął budowę od wyjątkowo dużych i mocnych fundamentów. Widać stanać na nich miała tak wysoka wieża, jakiej jeszcze w Polsce nie widziano. Młodszy zaczął od solidnych i kształtnych fundamentów, ale nic ogromnego na nich powstać nie mogło. Szybko też zrozumiał, że dzieło brata wkrótce przerosło jego pracę. I brat, a nie on, swoją sławę ugruntuje. Cóż z tego, że jego północna wieżycza przerosła już południową, że spieszył się, popędzał ludzi, by wygrać i ukończyć pierwszy budowę. Wszyscy mówili o tej drugiej wieży, tej niedokończonej, wciąż jeszcze grubej i niezgrabnej.

I zdjął go wielka zazdrość i zawiść. Spać i jeść nie mógł. Ponuro na dzieło brata spoglądał. Nie cieszyła go już własna robota. Stał się mrukliwy, lajał o byle co robotników, a do brata przestał się odzywać.

Nie wiedział krakowianie o tym, co się na budowie dzieje. Cieszyli się, że tak pięknie rośnie ich duma i nie żalowali pieniędzy. Aż raptem gruchnęła wieść. Starszy brat zaginał, jak kamień w wodę. Nic o nim, ani o jego planach budowy, które też zniknęły nie potrafił powiedzieć młodszy brat. Czekano tydzień, dwa, miesiąc. Może w tajemnicy po wspaniałą jakiś materiał pojechał? Może miksturę jakąś nową do zaprawy murarskiej sporządza, a może gdzieś zaszył się ze swymi planami i wciąż je doskonali?

Czekano na próżno. Stanęła budowa. Poproszono w końcu młodszego by dzieła za zaginionego brata dokończył. Zwieńczona już bowiem została jego wieża i wszyscy mówili o jej nadzwyczajnej urodzie. Podziwiano niespotykane wieżyczki i wspaniałą złotą koronę, zdobiącą szpic.

Młodszy brat przystąpił do ukończenia opuszczonego dzieła. Nie ciągnął jednak wieży wyżej, jak pozwalały na to fundamenty. Nawet do tej własnej nie zrównał, tylko przykrył pospolitą kopułą, przy której jego zwieńczenie wydawało się jeszcze piękniejsze. Niedbalstwo to tłumaczono jego coraz dziwniejszym zachowaniem. Stał się jeszcze bardziej nieprzyjemny i mrukliwy. Mamrotał często coś do siebie, rękami się od jakiś zjaw opędzał i patrzył wzrokiem tak strasznym, jakby oszalał. Ale dzieła dokończył.

Podobał się krakowianom ich nowy kościół, ale zaczęli szemrać.

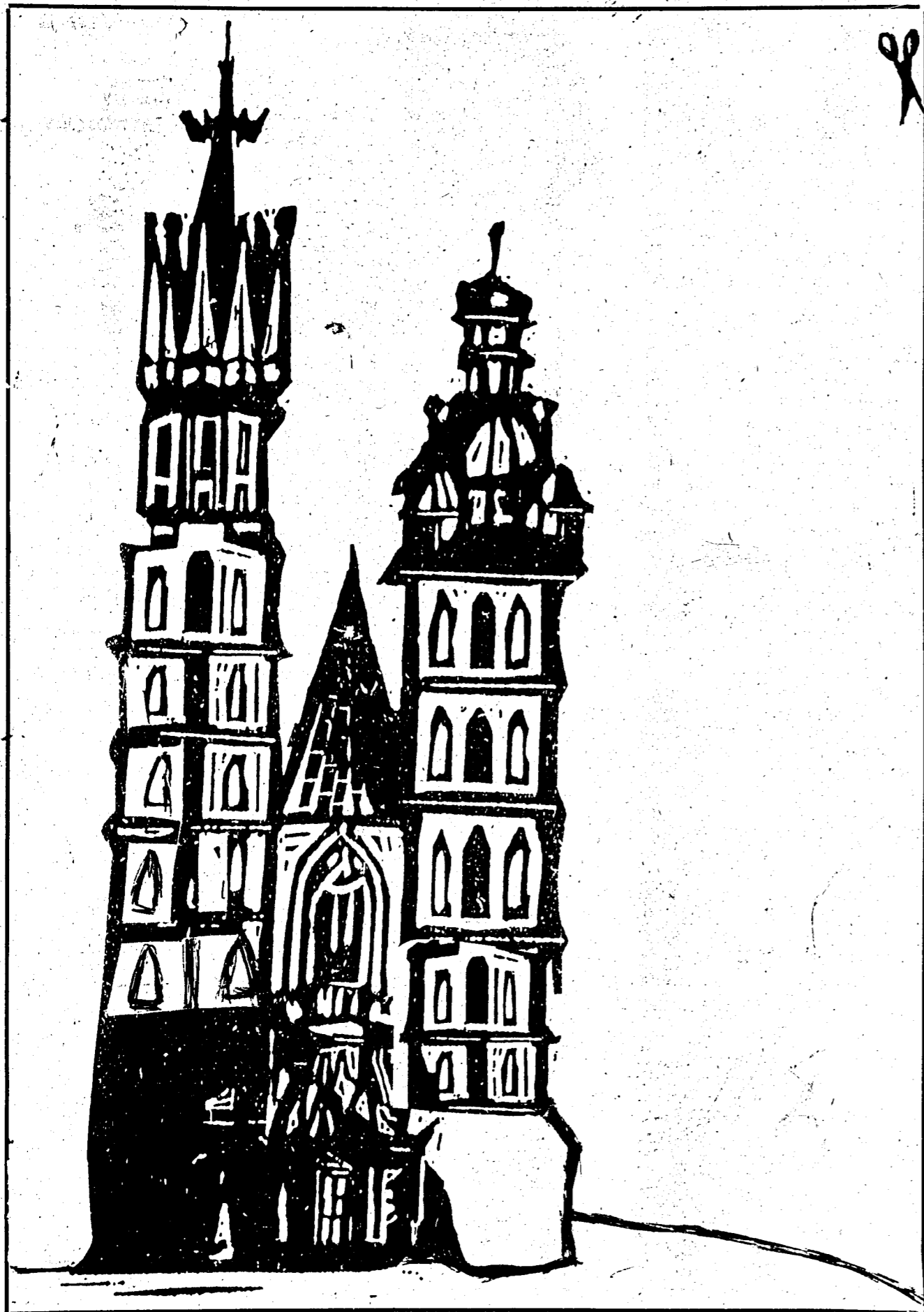
- Jakże to wygląda. Kościół wypadł jakby krzywy. Jedna wieża wyższa od drugiej, jedna strzelistka, druga przysadzista. Przecież nie oszczędzili środków, a budowla nie jest tak piękna, jak sobie wyobrażali.

Wreszcie nadszedł dzień poświęcenia kościoła. Wielki tłum zgromadził się na krakowskim rynku, czekano na budowniczego. I oto pojawił się w oknie swej wieży. Dziwnie jednak wyglądał z rozwianym włosiem, otwartymi szatami. W jego ręku dostrzeżono długą, zakrwawioną noż. Z góry rozległo się jego straszne wyznanie.

- Pragnąłem wielkiej dla siebie sławy i pozazdrościłem jej bratu. Nie mogłem znieść, że jego budowla piękniejszą być miała. Nie czekajcie już na niego. Zginał z mojej ręki. Tym oto nożem pozbawiłem go życia. Na nic dziś moja sława. Już nigdy spokoju nie zaznam.

I powiedziałszy to, wbił noż w swą odsłoniętą pierś i zniknął z okna. Kiedy go znaleziono, już nie żył.

Noż ten wisi do dziś w bramie Sukiennic, naprzeciwko Kościoła Mariackiego. Przypomina wszystkim, jak straszną moc może mieć zawiść i pragnienie sławy za każdą cenę.

EWA BŁASZCZYK

STANISŁAWA CELIŃSKA

TADEUSZ ŁOMNICKI

ELŻBIETA STAROSTECKA

KAZIMIERZ KACZOR

JAN WOJEWÓDKA

prezentuje

**ORYGINALNY
PROGRAM ESTRADOWY**

p.t.

S. O. S.

czyli

SAMI O SOBIE

HUMOR ☆ SATYRA ☆ PIOSENKI

Udział biorą artyści znani z filmów i seriali TV

- ☆ E. BŁASZCZYK (Zmiennicy - Nadzór)
- ☆ S. CELIŃSKA (Krajobraz po Bitwie - Noce i Dnie)
- ☆ E. STAROSTECKA (Trędowata)
- ☆ T. ŁOMNICKI (Potop - Pan Wołodyjowski)
- ☆ K. KACZOR (Polskie Drogi - Jan Serce)
- ☆ A. KOPICZYŃSKI (40-sto latek - Kopernik)
- ☆ W. NOWAK (Seriele TV - Kabaret „Kawon”)
- ☆ W. KORCZ (Kompozytor „Żeby Polska była Polską”)

KALENDARZYK WYSTĘPÓW W KANADZIE

- OSHAWA** CZWARTEK, 15 MARCA - 8:00 P.M.
Sala Weteranów - 1551 Stevenson Rd. North
- MONTREAL P.Q.** PIĄTEK, 16 MARCA - 8:00 P.M.
Westmount High School
- 4350 Ste. Catherine West.
- TORONTO
ONTARIO** SOBOTA, 17 MARCA - 8:00 P.M.
NIEDZIELA, 18 MARCA - 3:00 P.M.
West Toronto Secondary School Aud.
330 Lansdowne St. (North of College)
- TORONTO
Bilety do nabycia:
SOLARSKI PHARMACY - 149 Roncesvalles
- Tel. 536 - 5452
KRAKÓW DELICATESSEN - 2560 Sheppard,
Informacje i rezerwacja biletów:
W. KOPOWSKA - Tel. 259 - 0649
- MISSISSAUGA,
ONTARIO** NIEDZIELA, 18 MARCA - 8.00 P.M.
Sala Parafialna Św. Maksymiliana Kolbe,
4260 Cawthra Rd.
Bilety do nabycia w biurze parafialnym oraz
przy wejściu na salę.
- LONDON,
ONTARIO** WTOREK, 20 MARCA - 8:00 P.M.
Sala Parafialna, 419 Hill St.
- ST. CATHARINES,
ONTARIO** ŚRODA, 21 MARCA - 8:00 P.M.
Polish Canadian Legion Hall, 292 Vine St. North.

Arkadia CAFE BOOKSTORE

Poleca polskie książki, albumy, podręczniki, słowniki, karty pocztowe oraz serdecznie zaprasza do kawiarenki

1600 Bloor Street West (koło Dundas)
TEL. 533-8011

Godziny otwarcia - poniedziałek 12.00 - 18.00,
wtorek - sobota od 10.00 - 20.00
Przyjmujemy w komis nowe i używane książki,
płyty i kasyety. Dobre ceny.

UNICAR AUTO COLLISION & Paint Centre

Południowe Etobicoke, 81 Shorncliffe Rd.

Mamy wyposażenie, które pozwala na naprawę takich samochodów jakich inne warsztaty nie chcą nawet oglądać.

- naprawy powypadkowe • malowanie
- prostowanie ram • zabezpieczenia przed korozją

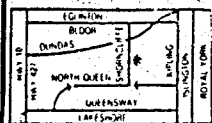
MIAŁEŚ WYPADEK?

PAMIĘTAJ! Możesz wybrać nas. To dobry wybór.

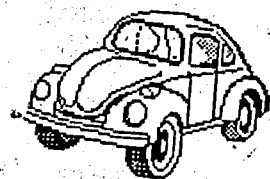
Bezpłatne kosztorysy napraw • Całkowite rozliczanie z firmami ubezpieczeniowymi

- Holowanie • Samochody zastępcze na czas naprawy.

Duża zniżka na kompletne malowanie

(416) 239-7377

**AUTO DRIVING
SCHOOL**
The Helpful Professionals

**Wojtek
Antczak**

Licencjonowany instruktor jazdy udziela lekcji oraz przygotowuje do egzaminów państwowych (Kat. "G")

270-8145
res.
536-5454
bus.

900 Dufferin St. ste 215
Toronto, Ontario

KAPITALNE REMONTY SILNIKÓW

wraz z pełnym instalowaniem

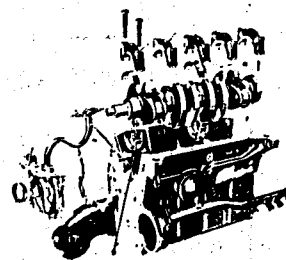
objęte 1-roczną lub 30 000 km gwarancją na pracę i części

CRANKSHAFT SERVICE SUPPLIES LTD

Stan Ignakiewicz

30 LAT PRAKTYKI

Leszek Kraska

KOMPLETNE NAPRAWY SAMOCHODÓW
KRAJOWYCH I IMPORTOWANYCH

- certyfikaty samochodów do rejestracji
- naprawy głowic
- borowanie bloków
- naprawy układów hamulcowych i kierowniczych
- przebudowa transmisji
- okazjna sprzedaż części zamiennych do silników

FORTE zabezpieczy Twój motor

537-2529

483 DUPONT STREET (przy Bathurst)

537-5857

UWAGA

Polonia w Toronto i okolicy

POLISH ALLIANCE (TORONTO)

CREDIT UNION LTD.

2150 Bloor St. W.

(wejście od wschodniej strony budynku)

Tel. 762-9523

otwarta

codziennie od 10⁰⁰ - 2³⁰ po poł. i od 7⁰⁰ - 9⁰⁰ wiecz., WE
wtorki tylko od 10⁰⁰-12³⁰ po poł., soboty od 10⁰⁰-12³⁰ po poł.

Konta depozytowe...	9%	rocznie
Specjalne konta depozytowe... (minimalny depozyt \$ 5.000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)	8 1/2%	rocznie
3-miesięczne certyfikaty...	9 1/2%	rocznie
3-miesięczne certyfikaty (min.\$ 50.000)...	10%	rocznie
6-miesięczne certyfikaty...	11%	rocznie
6-miesięczne certyfikaty (min.\$ 50.000)...	11 1/4%	rocznie
1-roczone certyfikaty...	10 1/4%	rocznie
1-roczone certyfikaty (min.\$ 50.000)...	10 1/2%	rocznie
3-letnie certyfikaty...	10 1/4%	rocznie
3-letnie Non-redeemable...	10 1/3%	rocznie
3-letnie certyfikaty (min.\$ 50.000)...	10 1/2%	rocznie
R.R.S.P.		
Demand Deposit...	11%	rocznie
1-roczone Term Deposit (min.\$ 10.000) ...	10 1/2%	rocznie
3-letnie Term Deposit (min.\$ 10.000) ...	10 1/2%	rocznie
R.R.I.F.	11%	rocznie
Pożyczki personalne...	17 1/2%	rocznie
Pożyczki hipoteczne... (\$ 50.000 ubezpieczone na życie)	13 1/2%	rocznie
Line of Credit	18%	rocznie
OHOSP	11 %	rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

Islington

CHRYSLER PLYMOUTH

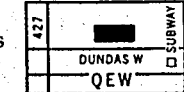
5476 Dundas Str. West, Islington, Ont. M9B 1B6

TEL. biuro: 239-3541, dom: 429-5494

ADAM MEDYNA

Sales & Leasing Consultant

Sprzedaj i leasing samochodów nowych i używanych
Golf, Dodge - Plymouth,
samochody osobowe, vany, pick-ups

Fine Pianos

oferuje sprzedaż nowych pianin i fortepianów znanych firm europejskich oraz słynnej firmy amerykańskiej Wurlitzer
NAJNIŻSZE CENY I PEŁNA GWARANCJA
MOŻLIWOŚĆ ZAKUPU NA SPŁATY

Prowadzimy również wszelkie naprawy i strojenie pianin i fortepianów oraz udzielamy lekcji gry na pianinie

Nowy adres i telefon:

2933 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Tel. 761-9612

A & A MOTORS

NAPRAWA I SPRZEDAŻ SAMOCHODÓW

inż. ANDRZEJ BOGUCCI

ANDRZEJ KOZIARSKI

Wszystkie naprawy mechaniczne i elektryczne samochodów amerykańskich i importowanych. W przypadku awarii załatwiamy holowanie.

ZAŚWIADCZENIA DO REJESTRACJI SAMOCHODU

Naprawa hamulców \$ 49.99
(przód i tył) + części

Wymiana oleju + filtra \$ 17.99
(do 5 litrów oleju)

1541 - A The Queensway,
Toronto, Ontario M8Z 1T8

252-0226

Najlepiej zadbasz
o silnik - używając

POLONEZ DRIVING SCHOOL

Licencjonowany instruktor udziela lekcji i przygotowuje do egzaminów na prawo jazdy kategorii G

TEL. 242-8462

ZDZISŁAW PAŃSZCZYK

Wszystkie naprawy samochodowe

Specjalne ceny

Certyfikaty aut - \$29.95
Hamulce tylne - \$59.95
Hamulce przednie - \$84.95
Turniki od \$40.05
(Installed, Lifetime Guaranty)

- Pisemna gwarancja ważna w całej Kanadzie
- Konserwacja przeciwkorozyjna
- Większość napraw w 30 minut
Bezpłatna Inspekcja

251-2203, po polsku 274-8229
Thruway Muffler & Brakes Centre
3090 Lakeshore Blvd. W.

Arnold Penk

Przedstawiciel firmy
sprzedającej samochody
General Motors

ADDISON ON BAY LTD.

SALES & LEASING

832 Bay St. (przy College), Toronto, Ont.

oferuje

Nowe samochody 89 i 90.
Posiadają 3-letnią gwarancję na wszystko

9,9%

na niektóre modele samochodów

Wielka wyprzedaż samochodów przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu 1 Szeroki wybór nowych i używanych samochodów 1 Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję 1 ARNOLD PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów, załatwia na poczekaniu sprzedaż i pożyczkę, poleca tanio ubezpieczenia, uwzględniające zagraniczne prawa jazdy. Osoba opieką ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków, a także znany jest jako społecznik. Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym; trzeba wiedzieć z kim przeprowadzić tak poważną transakcję. ARNOLD PENK został wyróżniony przez GM jako Gold Master Salesman. Czy jeszcze ktoś może to zaferować? Zanim podpiszecie gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u ARNOLDA PENKA!

Po wszelkie informacje uprasza się dzwonić: 964-3211 lub do domu:

731-0757 o każdej porze, podając nazwisko i numer telefonu.

UBEZPIECZENIA

JERZY SZEMPLIŃSKI

- Spłaty hipoteki poprzez RRSP
- Ubezpieczenia indywidualne i grupowe na życie, chorobowe, biznesu, świadczenia socjalne (dentysta, lekarstwa)
- Ubezpieczenia emerytalne RRSP
- Plany edukacyjne dla dzieci
- Inwestycje, \$ 100 000 wolne od podatku
- Ubezpieczenia dla odwiedzających

DO YOU KNOW?
- We are the biggest life insurance company in Canada by asset size...

TEL. biuro: 222-1977; dom 848-1250

Mutual of Omaha Insurance Company

- n \$ 1250 miesięcznie dochód wolny od podatku w razie choroby lub wypadku dla osób zatrudnionych na własny rachunek
- n plany finansowe zabezpieczające dzieci
- n plany emerytalne RRSP
- n ubezpieczenia na życie

Jerzy Majewski, M.Sc.

Tel. bus. 631-6523; home: 792-0866

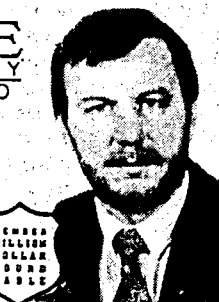
NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY

2 SHEPPARD AVE. E., STE. 404, TORONTO

Planowanie finansowe i ubezpieczenia

- LIFE INSURANCE - na życie
- DISABILITY - chorobowe
- MORTGAGE - hipoteczne
- GROUP, BUSINESS - handlowe
- RRSP, ANNUITY - emerytury
- VISITORS - dla odwiedzających

Po bliższe informacje proszę dzwonić
Biuro: 226-6515 Dom: 858-0129

Andrzej Krysiak

Halina Baranowska M.A., A.I.C.

Analiza potrzeb finansowych, ubezpieczenia na życie, zdrowie, plany emerytalne RRSP, dożywotnie renty, ubezpieczenia grupowe

The Prudential Assurance Co. Ltd.
suite 531, 21 Four Seasons Place
ETOBICOKE ONT. M9B 6J8

Tel. bus. 622-1115

AUTHORIZED DEALER

WYCIEZKI
ZAPROSZENIA
WIZY

WYMIANA PASZPORTÓW
UBEZPIECZENIA SZPITALNE
DLA ODWIEDZAJĄCYCH -
100 dni TYLKO \$ 135.00
BILETY SAMOLOTOWE

HUMBERVIEW TRAVEL

185 Roncesvalles Ave. TEL.: 588 - 0039

HUMBERVIEW INSURANCE BROKERS LTD.

337 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.

TEL.: 531 - 4647

FAX: 531 - 2396

INSURANCE NA:

DOMY
SAMOCHODY
KOMERCYJNE
SKLEPY

GRAND FLOORS

Solidnie układam, cykluję, lakieruję wszelkie rodzaje podłóg drewnianych po bardzo niskich cenach. Naturalne lakierowanie 60-70 centów za stopę. "Stain finish" - \$1.20 za stopę. Darmowe wyceny.

GRZEGORZ
TEL. 282-5545

SZAFKI KUCHENNE

dla kontraktorów i osób prywatnych.

Niskie ceny, szeroki wybór.

Z instalacją lub bez.
TEL. 271 - 7830

OKAZJA! STOLARSTWO OGÓLNE

Zmienić meble kuchenne lub inne wykończyć sklepy, restauracje czy domy
W tym Ci pomoże fachowo i tanio firma

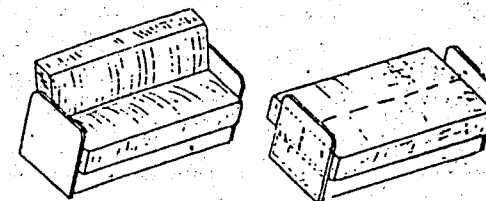
"WALOCH" FURNITURE
& CARPENTRY
(514) 465-4893 (514) 466-8598

SOCIAL GROUP FOR MATURE SINGLES

Age 30 +
A little beat English
631 - 7857
Please leave message

POLSKIE WERSALKI

z pojemnikiem na pościel i tradycyjną włosianą tapicerką
DOBRA CENA - SZYBKI SERWIS

HOME-DOM
246 - 9223

RENEWAL CONSTRUCTION & DECORATION

Instalacje elektryczne, renowacje łazienek, kuchni, wykładziny, kafelki, wykarcanie plwinc
BEZPŁATNA WYCENA
☎ 249-5212 lub 742-1302

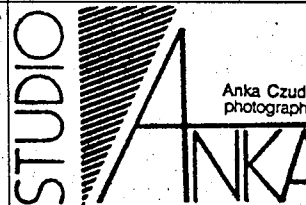
CHCESZ POZNAĆ swoją przyszłość, masz problem, nie wiesz jak go rozwiązać?

Może pomoże Ci w tym wróżba z kart.
Dzwoń
633 - 4469
prosić Anię

PSYCHIC ADVISER TELLER CARDS READER

Specializing in Astrology. University tested at 91% accuracy.
1/2 hour - 1 hour sessions. Special reading with this ad 5 readings for \$25 on tape. Daily 9 am to 9 pm
Call for appointment also available for parties.
286-0747

• Zabiegi regenerujące, oczyszczające • Masaż, makijaż, henna • Usuwanie włosów z twarzy i ciała
• Manicure, pedicure • Porady
DLA PAŃ I PANÓW
w wykonaniu dyplomowanej kosmetyczki
KRYSZTYNY
20% zniżki z kuponem
438 - 4141
1583 Ellesmere Rd.
at McCowan, Scarborough

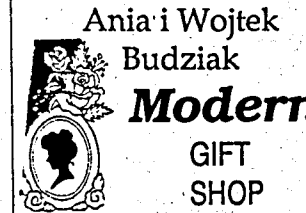
2374 Bloor St. West, Toronto
(416) 769-4488

Dr. JOLANTA JASTRZEBSKA

lekarz ogólny
• Choroby skóry
• Choroby dzieci
Przyjmuje od pon. do piątku od 13 do 19:30, w soboty od 9:30 do 13.
TEL. 588-7878
2333 Dundas Str. W. 404

International VIDEO z POLSKI
Postal Station Video List
☎ (416) 769-7868
66 Oakmount Rd. Ste 1211
Toronto, Ontario, M6P 2M8

Ania i Wojtek Budziak
Modern
GIFT SHOP
King Shepard Plaza
2560 Shepard Ave.
MISSISSAUGA
TEL. 949-1106

BIURO MATRYMONIALNE VERA

Jeśli dokuczają Ci samotność - napisz do nas. Posiadamy wiele ofert pięknych Pań i Panów w różnym wieku z Kanady - USA - Ameryki Płd, Europy oraz Polski. Szansa na szybkie poznanie osoby, której szukasz. Nasz adres: "Vera" P.O. Box 694, Oakville, Ont. L6J 5C1

Hair Nourishment !!! Włosy - Odżywka !!!

Jeśli wypadają Ci włosy z powodu:

- zmiany trybu życia • klimatu • zaburzeń pracy nerek
- przebytych zabiegów, chorób, porodu • wysienienia genetycznego - Wykorzystaj kilka tysięcy lat doświadczeń medycyny chińskiej stosującej

NIEZWYKLE SKUTECZNY
znany, CAŁKOWICIE NATURALNY,

a więc bezpieczny dla zdrowia preparat - odżywkę, będącą kompozycją ziół rosnących w Chinach, która nie tylko zapobiega wypadaniu włosów, ale również powoduje ich ODROŚNIĘCIE już po wypadnięciu!

Koszt kuracji wynosi \$59.00

Prześlij czek lub M.O. wraz z niniejszym ogłoszeniem do
D & I P.O.Box 68 Stn. "N", Toronto, Ont. Canada M8V 3P9

INSTALUJEMY SYSTEMY ALARMOWE

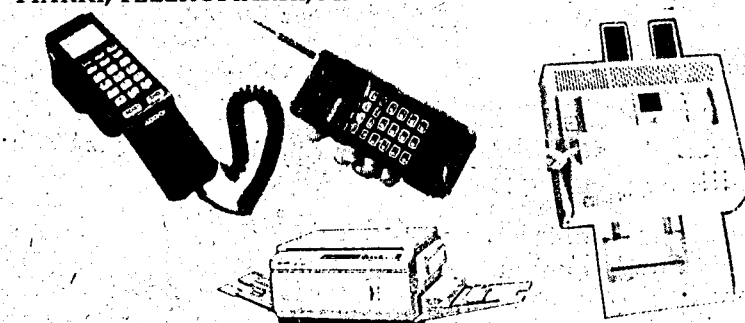
(SECURITY SYSTEMS) monitorowane przez policję w mieszkaniach, domach, przedsiębiorstwach, cottage'ach
TEL (416) 267-2625
Fax: (416) 261-5397

TIPS**Tomasz Iwanowski
Professional Services Ltd.**

440 WINFIELD TERRACE, MISSISSAUGA, ONT. L5R 1P2

Jako niezależni dystrybutorzy możemy dopasować
do Waszych potrzeb biurowych sprzęt elektroniczny klasy światowej

TELEFONY BEZPRZEWODOWE I SAMOCHODOWE, KOPIARKI, TELEKOPIARKI, MIKROKOMPUTERY I DRUKARKI

OGROMNE OSZCZĘDNOŚCI!Systemy alarmowe dla domów prywatnych i firm.
Możliwość kupowania na raty • Wynajem • Wymiana na nowe (Trade In) • Pełna gwarancja fabryczna na wszystkie artykułyTEL. TORONTO 399-9950 (cała doba)
MISSISSAUGA 890-4756, FAX 890-6092**MASTER PRINTING INC.**
PUBLISHING - PRINTING - ADVERTISING
2965 DUNDAS STREET WEST TORONTO ONTARIO CANADA M6P 1Z2
TEL. (416) 761-9659 761-1768 • FAX (416) 761-1933Polska drukarnia oferuje kompletny zestaw usług graficznych i drukarskich.
Najwyższa jakość wykonania i krótkie terminy. Pomoc w wyborze treści, papieru, szaty graficznej oraz w tłumaczeniu.

- Wizytówki • Papeteria firmowa • Rachunki bezkalkowe • Ulotki • Broszury • Katalogi • Książki • Zaproszenia ślubne • Plakaty • Kalendarze • Napisy na okna wystawowe i samochody • Szyldy • Pieczątki • Rozprowadzanie ulotek

\$ KORPORACJE \$ PROFESJONALIŚCI \$ OSOBY INDYWIDUALNE
 KONSULTACJE W SPRAWACH FINANSOWYCH

26 GLENADEN AVE. EAST, TORONTO, ONT. M8Y 2L3

\$ Skorzystaj z wypróbowanych wieloletnich strategii
odpisów podatkowych\$ Zaoszczędź setki dolarów dzięki naszym mało znanym
technikom planowania podatkowego\$ Nie trać czasu na zapoznanie się z przewodnikiem Urzędu
Podatkowego, który nie ujmuje wielu dozwolonych
odpisówZdaj się na fachowe i dyskretne usługi firmy
Piotra Chwalisza**CHWALISZ TAX
& BUSINESS CONSULTING INC.**\$ Stosujemy przepisy prawa podatkowego na korzyść Klienta!
\$ **NE ZWLEKAJ - ZADZWOŃ DZISIAJ!**

TEL. (416) 233 - 2804 FAX: (416) 233 - 3583

\$ PROWADZENIE KSIĄG

\$ PRZYGOTOWYWANIE SPRAWOZDAŃ

**KUPON
ECHA**WAŻNY DO
30.04.1990Każdy, kto przyjdzie wypełnić zeznanie podatkowe z tym kuponem
weźmie udział w losowaniu 10 nagród. 1 nagroda - 7-dniowy pobyt
w Meksyku dla 2 osób. 2-10 - bezpłatne konsultacje.
Oferta ważna do 30 kwietnia do godziny 24:00**INCOME TAX
SERVICES**ANDREW
PAPLIŃSKI
(416) 452-081227 CASPER CRESCENT
BRAMPTON, ONTARIO**INCOME TAX
SERVICE**Tomasz Lewkowicz
TEL. 542-3748
Darmowy odbiór
dokumentów i zwrot
do domu**Lech Prusiński
NAJSTARSZE
POLONIJNE
BIURO POMOCY
IMIGRACYJNEJ**W związku ze
zmianami ka-
nadyjskich przepisów
immigracyjnych
zawiadamy wszystkie
osoby pragnące
uzyskać stały pobyt
w Kanadzie
—niezależnie od ich
obecnego statusu—że
nasze biuro udziela
bezpłatnie porad we
wtorki w godzinach
12-7 wieczór
192 Garden Avenue
Tel. 588-1659KATOLICKIE BIURO
PIELGRZYMKOWE
im. Jana Pawła II
organizuje pielgrzymki do
Ziemi Świętej, Polski,
Hiszpanii, Portugalii,
Jugosławii, Australii
i Czechosłowacji
TEL. 531-7026 prosić
Leszka**Zespół LEX-SERVICE**oferuje obsługę prawną, organizacyjną i finansową
w zakresie:

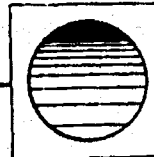
- powoływania, rejestracji i prowadzenia spółek akcyjnych i z o.o.
- porad prawnych, finansowych i podatkowych dla przedsiębiorstw, spółek i osób prywatnych
- pośrednictwa w obrocie prawnym nieruchomościami

podejmujemy się załatwiania spraw nietypowych
i skomplikowanych
Prezes **TADEUSZ STAŃSKI**
TEL. (48-22) 635-6059

00-248 Warszawa, ul. Schillera 6

**KINGSWAY
MEAT
PRODUCTS
&
DELICATESSEN
LTD.**Hubert Węsierski, Ivan Grgić
2342 Bloor St. W., Toronto
Tel. 762-5365
Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich własnej
produkcji, wyrabianych przez wysoko wykwalifikowanych
polskich rzeźników według tradycyjnych polskich
receptur

CENY KONKURENCYJNE

DWA DOBRZE ZAOPATRZONE SKLEPY MIĘSNE
W KITCHENER**WALESA'S MEATS
& DELI**331 B King St. W., Kitchener, 741 - 5383
270 Bleams Rd., Kitchener, 893 - 6666Pieczywo, wędliny, sery, słodczyce, gazety,
świeże mięso. Można zamówić 1/2 krowy lub świni.**EUROMEX INC.**

IMPORTATION - DISTRIBUTION - SERVICE

WSZELKIE MASZYNY PIEKARSKIE,
CUKIERNICZE I RESTAURACYJNE
NOWE I UŻYWANE.
SPRZEDAŻ NA DOGODNYCH WARUNKACH.
URZĄDZENIA KOMPLETNE DLA
ZAKŁADÓW GASTRONOMICZNYCH

ZADZWOŃ DZISIAJ PO LISTĘ URZĄDZEŃ

TEL. (514) 522-6992, TELEX 05560344
PIOTR SOWA

SPECIAL - MASZYNA DO KROJENIA CHLEBA

ADWOKACI**MALICKI and MALICKI**
Marek S. Malicki
Adwokat3020 Kirwin Ave. Mississauga, L5A 2K6
TEL. 279 - 6250Załatwia sprawy:
- kupna i sprzedaży nieruchomości - hipoteki - sporne sprawy
matrymonialne - testamenty (ostatnie wole) - spadki

Czwartki 6 - 9 pm.

226 Roncesvalles Ave. Toronto

... przychodzi z pomocą
każdemu,
kto ma problemy
z prawem karnym
Auto - 580-6445

adwokat

KRZYSZTOF PREOBRĄŻEŃSKIdom (24 g.): 537-8842 praca: 964-1717
fax: (416) 964-0823

Adres kancelarii adwokackiej:

99 CHARLES STREET, E. TORONTO, ONT. M4Y 1V2

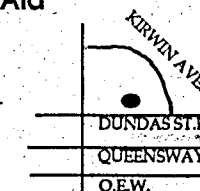
MAREK S. MALICKIPragnę zawiadomić wszystkich swoich
Klientów, że od 22 marca 1990 r. będzie
czynne jedynie moje biuro stałe w Missis-
sauga, pod adresem 3020 Kirwin Ave., Missis-
sauga, Ont. i nie będzie więcej czynne biuro
pod adresem 226 Roncesvalles Ave. Toronto.W razie potrzeby odwiedzę Klientów w
domu za uprzednim porozumieniem telefo-
nicznym z biurem.Dojazd do biura w Mississauga bezpo-
średnim autobusem No 1 (route 1) ze stacji
kolejki Islington.

Kancelaria adwokacka

Marka Malickiego zajmuje się sprawami:

- testamentów
- spadków
- kupna - sprzedaży nieruchomości
- kupna i założeniem przedsiębiorstw (inkorporacja)
- sprawy sądowe
- sprawy małżeńskie - rozwody, separacje, podział majątku, opieka nad dzieckiem, alimenty

Przyjmuje się sprawy "Legal Aid"

3020 Kirwin Avenue
MISSISSAUGA, ONTARIO
TEL. 279-6250

Dr DANUTA ROZBICKA

N.D.MD.,

lekarz medycyny, okulista (Polska).
Absolwent Ontario College of Naturopathic
Medicine

Leczenie ostrych i przewlekłych schorzeń meto-
dami naturalnymi, takimi jak: zioła, akupunktura,
elektroakupunktura, hydroterapia, homeopatia,
"Bioelectric Function Diagnosis", wykrywanie
choroby w fazie początkowej zakłócenia biopola.

Adres: 425 Jane Str. przy Annette, Suite 3
TEL. 762 - 5697

BLOOR NATUROPATHIC CLINIC

Leczenie środkami naturalnymi:

zioła, akupunktura, homeopatia, hydroterapia,
komputerowa analiza diety

Lidia Dobosz, M.D.(P), N.D.

Halina Sroczyńska, M.D.(P), N.D.

1595 Bloor St.W.,

Toronto, Ontario M6P 1A6

TEL. 534-0050

DR. MARIA KALISIAK

uprzejmie zawiadamia o otwarciu
gabinetu lekarskiego

przy 2299 Dundas St. West, pok. 406

- Choroby wewnętrzne
- Choroby dzieci

Przyjmuje codziennie, również w sobotę.

Proszę dzwonić o każdej porze

TEL. 534 - 4230

ROYAL LEPAGE

227 VODDEN STR.
BRAMPTON, L6V 1N2

DANUTA MAJEWSKA

Sales Representative

Kupno - Sprzedaż

Bezpłatna porada i wycena domów

D z w o ń

biuro: 457-5800 całą dobę

Etobicoke - \$295,000 duży murowany wolno stojący dom na
ładnej działce. 3 łazienki, 3 kuchnie, 3 oddzielne wejścia.
Może być dla jednej dużej rodziny lub dla inwestora. Bar-dzo
dobra lokalizacja. Obok Q.E.W.

Toronto - \$271,900 3-piętrowy bliźniak, bardzo blisko Ron-
cesvalles. 2 kuchnie, 3 łazienki, 2 oddzielne wejścia. Ładny
balkon i taras.

ROYALLEPAGEREALSTATESERVICESLTD, REALTOR

Homelife

Realty Associates

TEL. 897-9555

Rzetelna pomoc przy kupnie,
sprzedaży i finansowaniu
nieruchomości

ANNA KRYSIAK

TEL. dom 858-0129

Mississauga - Meadowvale - elegancki, nowoczesny townhouse
położony w małym pięknym kompleksie otoczonym parkiem.
3 sypialnie, 2 łazienki, bardzo duża kuchnia, family room z wyjściem
na obszerne patio, 2 balkony, garaż. Cena \$ 181.900
Brampton - nowe luksusowe condominium: 3 sypialnie plus sola-
rium i balkon (1600 sq.f.), 2 pełne łazienki (marmurowe kalle).
24 godziny security. Cena \$173.900.

SPRZEDAŻ • KUPNO • WYCENA
FINANSOWANIE NIERUCHOMOŚCI

BEZPŁATNE PORADY FINANSOWE
POSZUKUJĘ DOMÓW NA SPRZEDAŻ

HENRY

A.RASTON

Biuro: 588-8950 Dom: 767-4022

1600 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A7

METRO TORONTO
Sprzedaż-kupno, wynajem
domów, interesów
i apartamentów.

Solidna i fachowa pomoc w
złatwianiu formalności
prawnych i finansowych

Kamil KOWALCZYK

Tel. biuro: 536-5000

dom: 247-2658

- Brown Line/Lakeshore - Bardzo ładny osiempokojowy dom, blisko komunikacji i sklepów.
tylko \$50 tys. wplaty.
- Roncesvalles Ave. - Dom z przeznaczeniem do wynajmu, okazjna sprzedaż.
Tylko \$ 235,000.
- Centrum Toronto - 3-piętrowy murowany dom z przeznaczeniem do kapitalnego
remontu, potrzebne tylko \$30 tys. wplaty.
- Mississauga - Wolno stojący dom na działce 50 x 150 (blisko Dixie Rd. i Lakeshore).
- Bevesford Ave./Bloor St.W. - Eleganckie bungalow z apartamentem w basemencie
do natychmiastowej sprzedaży, właściciel opuszcza Kanadę, meble i wyposażenie w
cenie sprzedaży.
- Eglington/Jane St. - 3-piętrowy wolno stojący murowany dom, z dwoma apartamentami
i możliwością wynajmu na pokoje, działka 150 stóp długa, cena \$279,000.
- Berry Rd./Park Lawn Rd. - Fantastyczny dom z pięknym ogrodem, musi być
sprzedany natychmiast.
- La Rose Ave. - 2-, 3- i 1-sypialniowe condominium i kooperatywy w cenach już
od \$130 tys.

INCOME TAX CONSULTANT

Członek Kanadyjskiej Federacji

Konsultantów Podatkowych

Czesław Kępa

1768 Pagehurst Ave., Mississauga, Ont.

TEL. 238-0447

wykonuje servis w zakresie:

sporządzania zeznań podatkowych, całorocznych
konsultacji z prawa podatkowego, księgowości,
otwierania i sprzedaży biznesów.

Wystawia listy o wysokości dochodów z biznesów do
wszelkich instytucji.

JACEK REMBECKI

konsultant podatkowy,

pracownik

H & R BLOCK

wypełnia zeznania podatkowe indywidualne
i dla małych firm

Zwroty typu "CASH BACK" w ciągu 7 dni.

Prosimy o wcześniejsze uzgodnienie wizyty

TEL. 568 - 4768

ANDRZEJ SZCZERBA

INCOME TAX PREPARATION

zawiadamia Klientów

ś.p. ANNY DUBISKIEJ

że otrzymał kartotekę p. Anny i że wszystkich
Jej byłych Klientów złatwia szybko, tanio
i korzystnie. Informacje z poprzednich lat
umożliwiają zachowanie ciągłości w zeznaniach
podatkowych oraz indywidualne podejście
do każdego przypadku.

Blizsze informacje: 762-5891 dom, 538-1875 biuro
151 Roncesvalles Ave., Toronto

PANI JADWIGA

Soboty od godz. 1 do 2 po poł. CI IWO, fala AM 1250
Tel. 691-8789.

Oakville,

FANTASTYCZNY

APARAT FOTOGRAFICZNY

DO ZDJĘĆ TRÓJWYMIAROWYCH

Niezwykły efekt: głębia, realizm, kolor widoczne
gołym okiem przy zastosowaniu normalnego
35 mm filmu

- prostota w obsłudze - cena bardzo realna

- wspaniała okazja do zarobku na dowolny etat

(komisowe + bonusy)

Potrzebni dystrybutorzy od zaraz.

TEL. (416) 252-0277

PACZKI do POLSKI

- Można dowolnie zestawiać skład paczki.
- Dostawa bezpośrednio do domu odbiorcy.
- Odbiorca nie ponosi żadnych opłat.
- Zamówienie minimum 5 kilogramów.
- Ceny w dolarach kanadyjskich.
- Czas dostawy - około 14 dni od daty otrzymania zamówienia.

Nazwa towaru	Jednostka	Ilość	C\$	Razem
Pomarańcze.....	1 kg	@	2.90 =
Cytryny.....	1 kg	@	2.90 =
Grejpfruty.....	1 kg	@	2.90 =
Banany.....	1 kg	@	3.40 =
Mandarynki *.....	1 kg	@	3.40 =
Ananas.....	1 szt.	@	2.90 =
Orzech kokosowy.....	1 szt.	@	2.90 =
Kiwi.....	1 szt.	@	0.80 =
Czekolada orzechowa	100 g	@	1.30 =
Czekolada mleczna.....	100 g	@	1.30 =
Czekolada gorzka.....	100 g	@	1.30 =
Guma do zucia 20szt	125 g	@	1.80 =
Chalwa.....	1 kg	@	11.20 =
Miód -Dziki Kwiat.....	500 g	@	2.40 =
Kawa ziarnista.....	250 g	@	4.00 =
Kawa Nescafe.....	100 g	@	4.40 =
Herbata sypka.....	250 g	@	4.80 =
Herbata ekspresowa	100 szt.	@	4.80 =
Czekolada w proszku	800 g	@	6.40 =
Rodzynki.....	250 g	@	1.60 =
Figi.....	200 g	@	2.20 =
Migdały.....	200 g	@	2.20 =
Wiórki kokosowe.....	200 g	@	2.20 =
Pasta "Nutella"	450 g	@	3.20 =
Kabanosy.....	1 kg	@	12.00 =
Poledwica wedzona.....	1 kg	@	14.00 =
Baleron.....	1 kg	@	12.00 =
Szynka w puszcze.....	454 g	@	4.80 =
Szynka mielona.....	340 g	@	2.60 =
Dostawa do domu i ubezpieczenie			C\$ 5.50	
Zalaczam: ... Czek ... Money Order Total C\$.....				

* Od 1 czerwca do 30 września mandarynek nie wysyłamy.

Nadawca:

Adres:

.....

Odbiorca:

Adres:

.....

EuroPak International®

1547 Merivale Road, Merivale Depot, Box 5554

Ottawa, Ontario K2C 3M1 Tel.: (613) 722 2767

J&L SULIMIERSKI and ASSOC.

INCOME TAX

Certified Service

2290 Bloor street W.(at Durie) Toronto, 252-4566 (or 769-4558)

WALCZMY Z CHCIVOŚCIĄ SYSTEMU PODATKOWEGO

W myśl powyższego hasła analizujemy każdy przypadek wyszukując realnych i ukrytych korzyści podatkowych. W sytuacji gdy od dochodu powyżej \$27,800 podatek przewyższa 40%(!) liczy się każdy odzyskany dolar.

Aczkolwiek skomplikowane przepisy podatkowe powodują, że co rok miliony podatników PRZEPLACA i tak bardzo wysokie podatki (PAMIĘTAJ - REVENUE CANADA NIE POPRAWI WYNIKÓW NA TWĄ KORZYŚĆ) nasz program komputerowy TAXPRO (szeroko używany przez firmy księgowe) z łatwością OPTYMALIZUJE KORZYŚCI dla użytkownika.

Używając ten program zapewniamy WYKORZYSTANIE absolutnie WSZYSTKICH ULG podatkowych oraz całym sercem służymy naszą ekspertyzą z przekonaniem, że naszym moralnym obowiązkiem jest zmniejszenie Waszych podatków.

JEŻELI KLIENT NIE USATYSFAKJONOWANY - NIE POBIERAMY OPLAT

W naszym biurze przy 2290 Bloor St. W. oferujemy natychmiastowe wyniki obliczone na komputerze. **GWARANTUJEMY 100%** bezbłędne obliczenia.

Jeżeli jednak klient nie jest całkowicie usatysfakcjonowany, zwracamy oryginalne dokumenty nie pobierając żadnych opłat - przeciwnie, oferujemy dodatkowo \$20.00 każdemu, kto wróci z lepiej wypełnionym zwrotem podatkowym.

JEDNORAZOWA OPLATA ZA CALOROCZNA OBSLUGĘ

Cena za usługę jest uzależniona od skomplikowania zwrotu podatkowego i jest obliczana absolutnie "fair" przez komputer. Pomimo ciągłych zmian i dodatkowej komplikacji formy podatkowej utrzymujemy ceny zasadniczo na poziomie lat poprzednich. Ze względu na używanie komputera nie tylko obliczenia są najwyższej jakości (ponad 20 firm księgowych CA używa nasze usługi), ale **CENA** jest utrzymana na absolutnym **MINIMUM**; np. prosty zwrot podatkowy \$24.00, przeciętny "statystyczny" pomiędzy \$28-36.

Dodatkowo oferujemy **AUTOMATYCZNA 30% ULGĘ** dla współmałżonka(ki) (np. prosty \$15 - przeciętny \$19-23).

W cenę usługi wchodzi:

- Bezpłatna całoroczna pomoc w sprawach związanych ze zwrotem podatkowym.
- Porada finansowa w przypadku otworzenia (sprzedania) interesu
- Porada inwestycyjna, lub
- Zakupu nieruchomości (Rental Income property)
- Porada budowlano-inwestycyjna w przypadku "rental income"

PO WIĘCEJ INFORMACJI PROSZĘ DZWONIĆ 769-4558

UWAGA WŁAŚCICIELE BIZNESÓW! Pamiętajcie, że straty z biznesów są odejmowane od innych źródeł zarobku zmniejszając podatek lub zwiększając zwrot! Dzięki własnemu programowi "BUSINESS 1" oferujemy pełne usługi po unikalnych cenach:

- wyprowadzanie księzek podatkowych
- zeznanie dochodowe
- zestawienie bilansowe

**BIURO OTWARTE CODZIENNIE 10 do 19
SOBOTY 10 do 16**

KUPON na **10% ULGI**
od ceny wyliczonej przez komputer
Prosimy o przyniesienie kuponu

PACZKI DO POLSKI

NAJLEPIEJ PRZEZ

POLIMEX

215 RONCESVALLES AVE, TORONTO, ONT.

TEL 537-7914

7370 BRAMALEA RD. UNIT 10, MISSISSAUGA, ONT

TEL 677-4527

PACZKI MORSKIE • PACZKI LOTNICZE

- OWOCE CYTRUSOWE □ PRZEKAZY NA KONTA □ WĘGIEL
- GOTÓWKA DO RĄK □ PACZKI ŻYWNOŚCIOWE □ SAMOCHODY
- MASZYNY ROLNICZE □ SPRZĘT GOSPODARSTWA DOMOWEGO

ODBIERAMY PACZKI Z DOMÓW

OFERUJEMY SZEROKI WYBÓR KSIĄŻEK,
KASET MUZYCZNYCH Z POLSKI ORAZ FILMÓW VIDEO PO POLSKU

UWAGA OAKVILLE I OKOLICE!
LOKALNY PRZEDSTAWICIEL POLIMEX

WARS DELI
380 KERR St., OAKVILLE, ONT.
TEL. 338 - 0962